

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Слово за Васил Икономов

5

Произнесено на традиционното събиране на гроба на анархиста в село Белица.

Протестът на държавата срещу народа

6

Репортаж за абсурда „протест, организиран от властта“.

Един спомен от 1946 г.

9

През Втората световна болшевиките не побеждават фашистите – те ги наследяват.

Анархията не е утопия

10

Нищо утопично няма в освободеното от религиозна мъгла научно прогнозиране.

Анархия – това го може всеки

11

Представата за свободната община, изградена с „материал“ от познатото всекидневие.

ВЕКЪТ НА ИЗЛИШНИТЕ

„Миларди хора се нуждаят от великите открития на компютърната епоха и от още по-основни неща, но понеже не могат да го изразят по пазарен път, остават без тях.“
Бил Гейтс

на страница 7

ПРОБЛЯСЪЦИ

„Какво ще върши държавата?“

Веднъж по радиото, коментирайки безобразната ситуация с битовата престъпност, представител на МВР каза, че „полицията не достига, но самоотбраната на населението не решава проблема“. Защо? – учуди се водещата на предаването. Защото, изтъкна с гаскалски тон ченгето, трябва да има ред! Но ред няма, сами го казахте – реагира водещата. На което получи раздразненото: „тогава какво ще върши държавата?“ – и след малко, като се усети, започна да замазва изтърваните си гуми.

Той обаче вече беше издал простата истина, че за държавата не е важно да има ред, справедливост и сигурност за гражданите. За нея е важно тя да държи монопола над насилието и отбраната от него.

В средата на юни в Петербург bankerът Герман Греф, шеф на най-голямата руска банка Сбербанк, на икономически форум, щом чу идеята за предаване на повече власт в ръцете на самите граждани, реагира незабавно: „Страшни неща говорите, господо! Искате населението да се самоуправлява? Щом хо-

рата внимателно в основните механизми, осъзнават своите възможности, става невъзможно да ги управляваме и манипулираме!“ Bankerът също така е уплашен и от масовия достъп до интернет. „Как ще живеем в свят, където всеки пряко получава информация, като прескача обучението от правителството на аналитици, политолози, медийни централи?“

Страхът на богаташа е ясен – в свободно общество той се превръща в нула. Ако имаше истински лични качества, негарантирани от властта на парите му, какво щеше да го уплаши?

Българските държавници и медийни магнати също ни сервират подобни откровения. В класика се е превърнала фразата на Тошо Тошев, че „вестник не се издава, за да се четне, а за да се продава“. То е същото като да се каже, че баничката не е за ядене, а само за да я купят имащите повече стотинки за харчене, без значение дали става за ядене, или прилича на изсъхнала фъшка.

Вече няколко пъти се отчита с неволно изпуснати

» » продължава на страница 3

ПРОТЕСТИТЕ ЗА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

Народът спи, а някой краде

Три вечери подред кръстовището на „Орлов мост“ беше частично блокирано от хиляди младежи, протестиращи срещу промени в Закона за горите. Разни „експерти“, „политолози“, „анализатори“ и прочие тарикати на заплатата и мечтатели за власт се спускаха да коментират акциите, виждайки в тях събвдането на розовите си сънища. Например един от идеолозите на „прехода“ Евгени Дайнов

» » продължава на страница 3

СЛЕД СТАЧКИТЕ И ПРОТЕСТИТЕ

ОЦК или Откакто царува капиталът

Всеки път системата ще предложи някакво „решение“. Ще каже: опитайте го, не бъдете неконструктивни!

Предложението обаче е бродене из лабиринт. Направо копие на правителствените сайтове по любимия на президента проект „електронно правителство“. Предназначено е човек да се оплете и да затъне в него, да се почувства глупав и незначителен и когато му писне и отново се опита да удари с мазолест юмрук по масата за прегово-

ри, веднага го спират с прилично кротки думи, но очите им – змийски, че щом не става така, извиняваме се, ето друга процедура, тя непременно ще проработи, всички ще са доволни, ще съхраним социалния мир. Забаламосан от тия грънканици, работникът пак омоква и пак се впуска в дебритите, попада от една чакалня в друга, цял керван чакални. И винаги системата ще има още едно „решение на проблема“. И още едно, и още – този

» » продължава на страница 4

БЕЗ ЛОГО

СТАТИИ
АНАЛИЗИ
МНЕНИЯ
ТЕХНОЛОГИИ
ИКОНОМИКА
КУЛТУРА
ПОЛИТИКА
БЪЛГАРИЯ
ОЦЕНКИ

www.bezlogo.com

МЪРИ БУКЧИН:

СЛУШАЙ, МАРКСИСТ!

» » » продължава от миналия брой

Би било невероятно наивно да предположим, че ленинизъмът е творение само на един човек. Болестта лежи много дълбоко. Тя е не само в ограничеността на марксистката теория, но и в ограниченията на социалната епоха, породила марксизма. Ако това не бъде ясно разбрано, то ние ще останем толкова слепи към диалектиката на днешните събития, колкото са били Маркс, Енгелс, Ленин и Троцки в тяхното време. За нас тази слепота ще бъде още по-осъдителна, защото зад гърба ни е богатството на опита, който е липсвал на тези хора при развитието на собствената им теория.

Карл Маркс и Фридрих Енгелс са централисти – не само в политически смисъл, но и в социално-икономически. Те никога не са отричали този факт, а съчиненията им изобилстват с пламенни апологии и призови за политическа, организационна и икономическа централизация. Още през март 1850 г., в известното „Обръщение на ЦК на Съюза на комунистите“, те призовават работниците да се борят не само за „единна и неделима германска република, но и да се стремят в тази република към най-решителна централизация на силите в ръцете на държавната власт“. За да бъде прието такова искане, то се повтаря многократно в същия параграф. Той завършва така: „*Както във Франция през 1793 г., така и сега в Германия, провеждането на най-строга централизация е задачата на всяка действително революционна партия.*“ (Маркс, Енгелс, соч., изд. 2, т. 7)

Същата тема отново и отново изниква и през следващите години. Например след началото на френско-пруската война през 1870 г. Маркс пише на Енгелс: „*Французите трябва да бъдат бити. Ако прусците победят, то централизацията на държавната мощ ще се използва и за централизация на германската работническа класа.*“ (Маркс, Енгелс – кореспонденция, Ню Йорк, 1942 г., стр. 292) (От незнание или от „скромност“ Букчин е пропуснал края на писмото: „*Същевременно, победата на Бисмарк над „Баденге“ (Наполеон III) ще улесни нашата над Прудон.*“ – б. ред.) Маркс и Енгелс обаче са централисти, не защото са вярвали в централизма сам по себе си. Източниците на техния централизъм са в проблемите, свързани с формирането на националната държава. Чак до втората половина на 19 век Германия и Италия са разделени на множество независими държавици. Те считат консолидацията на тези географски единици в единни

нации за условие, без което не може да се развият съвременната индустрия и капитализъмът. Техните защити на централизма са породени не от някаква централистична мистика, а от събитията през периода, в който живеят – с развитието на техниката, на търговията, на обединената работническа класа и на националната държава. Тяхното безпокойство, накратко, е свързано със зараждането на капитализма, със задачите на буржоазната революция в епохата на неизбежния материален дефицит. От друга страна, подходът на Маркс към „пролетарската революция“ се отличава съществено – той препоръчва и хвали възторжено Парижката комуна като образец за всички по-големи индустриални центрове на Франция: „*Ако комуналният строй се беше установил в Париж и във второстепенните центрове, старото централизирано правителство щеше да отстъпи мястото на самоуправлението на производителите и в провинцията. Единството на нацията нямаше да изчезне и централното правителство щеше да съществува в преходния период към комунизма, но правомощията му щяха да бъдат ограничени.*“ (Маркс „Гражданската война във Франция“) (Тук бившият марксист Букчин е „забравил“ присмеха на по-стария „класик“ срещу опитите на Бакунин да обяви Комуната в Лион, а после и в Марсилия шест месеца преди Парижката Комуна, веднага след капитулацията на малкия Бонапарт при Седан на 4 септември 1870 г. Букчин би трябвало да познава присъствеността и опортюнизма на марксистите, които са като хамелеоните. В хода на революцията те могат да приемат дори цветовете на анархията с една-единствена цел – да я удушат по-сигурно, когато ще разполагат с необходимата сила, за да възстановят „реда“ и „демократическия централизъм“. Който не знае това или е склонен да го забравя, дори и да не го желае, ще продължи да получава поредните мазни марксистически юджински целувки, след което ще заплати непростимата си „революционна“ наивност с „разпятието на кръста“ или с куршум в тила, в мазетата на ЧК, под акомпанимента на огушителния рев на моторите, както това вече е било. – б. ред.)

Нашата цел обаче не е да обсъждаме цитатите на Маркс и Енгелс, а да подчертаем до каква степен ключовите въпроси на марксизма, които се приемат безкритично, са продукт на епохата, която отдавна е преодоляна от развитието на капитализма в САЩ и в Западна Европа.

Те разглеждат проблемите на прехода от капитализъм към социализъм в страни, в които не е достигнат пределът на етапа на въглищно-чугунената технология в Индустриалната революция или проблемите на прехода от феодализъм към капитализъм – в страни, които току що са излезли от рамките на занаятчийското производство и манифактурата. За да изложи подробно тези въпроси, Маркс се занимава с *предпоставките на свободата* (като технологично развитие, национално обединение, материално изобилие), а не с *условията на свободата* (децентрализацията, създаването на доброволни асоциации, развитието на човека и пряката демокрация). Неговата теория все още остава вкоренена в царството на *оцеляването*, а не в царството на *живота*. Единствено след като се осъзнае това, може да се предаде някаква смислена перспектива на марксовото наследство, като се отдели богатият му принос от историческите ограничения, които в наше време наистина парализират и сковават (всякакъв размах на революционната мисъл и дейност – б. ред.). Марксистката диалектика, която съвържа множество проницателни догадки, подплатени с историческия материализъм, превъзходния критичен анализ на пазарните отношения, елементите от икономическата теория или от теорията на отчуждението и преди всичко разбирането на това, че за свободата са нужни материални предпоставки – всичко това си остава траен принос в революционната мисъл. (И да, и не, защото „материалните предпоставки на свободата“ при северноамериканските индианци не са били по-големи от тези в манифактурната епоха на двамата „класици“. Иначе, четейки тези редове човек, като че ли съзира магарешките уши на марксизма, които се подават изпод махновския калпак на Букчин, или те трябва да се схващат като негово добро намерение да приобщи марксистките глави към каузата на анархизма, при условие, че те не са... **циментови**. В последния случай, ако посегнат към властта, ще е нужен **12 килограмов боен чул**! – б. ред.)

В същото време, съсредоточаването на Маркс върху индустриалния пролетариат като „агент“ на революционните преобразования, неговият „класов анализ“ за обяснение на прехода от класовото към безкласово общество, концепцията му за „диктатурата на пролетариата“, неговата настойчивост за централизма, теорията му за капиталистическото развитие (която смесва държавния ка-

питализъм със социализма), неговата пропаганда в полза на политическата борба посредством партийните избори – всички тези и множество други свързани с тях концепции са лъжливи и вредни в контекста на нашето и дори на неговото време, защото въвеждат заблуждение, както ще видим. Те прозвучат от ограничеността на вижданията му и от тази на дните, в които е живял. Те биха имали смисъл, само ако помним, че Маркс е оценявал капитализма като исторически прогресивен и необходим етап в развитието на социализма и че са прилагани на практика във времето, когато Германия се сблъсква с буржоазнодемократичните задачи и националното си обединение. (При това, ние не твърдим, че Маркс е прав в поддържането на такъв подход, който има някакъв смисъл само приложен към неговото време и място.)

Подобно на латентното движение на „масите“, което влиза в противоборство с болшеvizма по време на Руската революция, **историята познава латентни движения, които влизат в противоречие с всяка система на властта**. Такова движение в нашата епоха е прието да се нарича с името „анархизъм“, макар то никога да не е било обхванато от една едина идеология или от „свещените писания“. Анархизъмът е освободително движение на човечеството срещу всякаква форма на принуда, стигащо назад чак до времето на възникването на собственичкото общество, на класовото господство и на държавата. От това време досега унетяванияте се съпротивляват на всички форми, които се стремят да лишат тях и стихийното развитие на обществото от свобода. Анархизъмът излиза на авансцената на социалната арена в периоди главно на преход от една историческа епоха към друга. Упадъкът на античния и феодалния свят разкрива подема на масовите движения, приемащи в някои случаи характер на вакханалия. Те искат да сложат край на всякаква система на власт, привилегии и принуда.

Анархистическите движения в миналото търпят неуспехи в значителна степен, защото материалният дефицит и ниското ниво на технологиите не позволяват да се осъществи органично хармонизиране на човешките нужди и интереси. Всяко общество, което не може да обещае повече благодеяние или се стреми към неизменно равенство в бедността, неминуемо поражда дълбоки тенденции към възстановяване на нови системи от привилегии. В случай на отсъст-

вие на технологии, които са в състояние да съкратят съществено работния ден, необходимостта да се полага задължителен и продължителен труд изкривява същността на социалните институции, изградени на основата на самоуправлението. Така например жирондистите от Френската революция пронащателно осъзнават, че могат да използват работния ден против революционния Париж. За да изключат радикалните елементи от секциите, те се опитват да прокарат законопроект, с който се забраняват всякакви събрания до 22 часа вечерта, когато парижките работници се връщат от работа. В действителност край на анархистическата фаза във всяка от миналите революции настъпва не толкова поради техниката на манипулация и прегателствата от страна на „авангардистките“ организации, колкото от материалните ограничения/предели на миналите епохи. „Масите“ винаги са принуждавани да се връщат към непосилното си трудово ежедневие и само в много редки случаи имат свободата да създават органи на самоуправлението, способни да се съхранят и след революцията.

Такива анархисти като Бакунин и Кропоткин обаче имат всички основания да критикуват Маркс заради акцентирания му върху централизма и елитарните му предпоставки за организация. Дали наистина централизъмът е бил абсолютно необходим за техническите достижения в миналото? Действително ли националната държава е била нужна за разпространението на търговията? Има ли работническото движение полза от високоцентрализираните икономически предприятия и от „неделимата“ държава? (Полисите в днешна Гърция и градовете-републики в Италия от времето на Ренесанса като че ли доказват противното. – б. ред.) Ние сме склонни да приемаме твърде безкритично тези властнически принципи, главно поради това, че капитализъмът се е развил масово в пределите на централизираните политически сфери. Анархистите от 19-ти век предупреждават, че централистичният подход на Маркс, доколкото последният е под влияние на събитията от това време, усилва дотолкова буржоазията и държавния апарат, че ще направи събарянето на капиталистическия ред много трудно дело. Революционната партия, дублирайки неговите (на капитализма) централистични и йерархически структури, ще възпроизвежда йерархията и централизма и в следреволюционното общество. •

(следва)

ПРОБЛЯСЦИ

„Какво ще върши държавата?“

» » » продължава от страница 1

истини и генерал-лейтенантът доктор премиер-министърът Бойко Борисов: „демократия има у нас, даже е в повече, развила се е над нормалното“. За кого е в повече наличието на граждански права, па макар и грижливо кастрирани от гледна точка на анархическите идеи? Какво ще рече „над нормалното“? Несъгласието с управниците – то ли е отклонение от нормата? Според властниците – да.

Най-откровеният на моменти измежду политиците, Ахмед Доган, преди време спокойно признал публичната тайна за приятелските кръгове и обръчите от партийни фирми, през март тази година изрече още едно откровение: „Търсенето на морал в политиката е вредно за държавата. За качествата на един политик трябва да се съди по това какво прави за държавата, а не дали действа му са морални, или не... Политиката не е поле на борба на ценностите, а поле на целесъобразното, на поставянето на цели и избирането на средства за постигането им“. Казано е пред участниците в националната програма

Власт, която се грижи за онеправданите, за трудещите се – това е абсурд.

„Управленски умения“ на Училището за политика „Димитър Паница“. Тези семинари на бъдещите лидери се провеждат в хотел „РИУ Правец“. Да, точно там, където стърчи паметникът на Тодор Живков.

В една оценена високо студентска курсова работа по политология без заобикалки се казва, че „политиката е наука за властта, нейната цел е достигането на властта и затова е създадена по повод на властта. Едва ли има човек, който не знае, че чрез политиката се защитават интересите на отделните групи в обществото“.

Лошото е, че има хора, които не знаят това. Въпреки изпусканията на политиците, въпреки изтървяванията на едрите бизнесмени. Инак как да си обясним, че всеки протест най-гръмко издига лозунга за „нормална държава“? Държава, сиреч власт, която да се грижи за онеправдани-

те, за трудещите се? Това е абсурд и откровенията на управниците непрекъснато опровергават тази илюзия, но има ли уши, които да чуят? Има ли умове, в които тази истина да уври и да подтикне към действие? Уви. Хората продължават да търсят за щита, да бленуват за „правилен капитализъм“. Един виден социолог, бивш социалист, настоящ милионер, твърди, че „правилният капитализъм“ се получава, когато трудещите се не чакат милост от овластени покровители, а се обединяват, за да си отстапят правата. Вярно е. Отчасти. Права се дават на поданици. Гражданинът, поне по смисъла на тази дума, вложена в нея от революциите от 18-19 век, сам взема нужните му свободи и ги упражнява го сетния си дъх. И по това свободният човек се различава от роба.

В този момент обаче социалистът у господина зам-

лъква и се обажда милионерът – защото и в мислите си той не посяга към въпроса нужна ли е държава, след като трудещите се са обединени. Нему е нужна – да му пази милионите.

Нужна ли обаче на нас, които получаваме трохи, наречени „средна работна заплата“? Нужно ли ни е ситото, през което медиите, собственост на богатите, це-

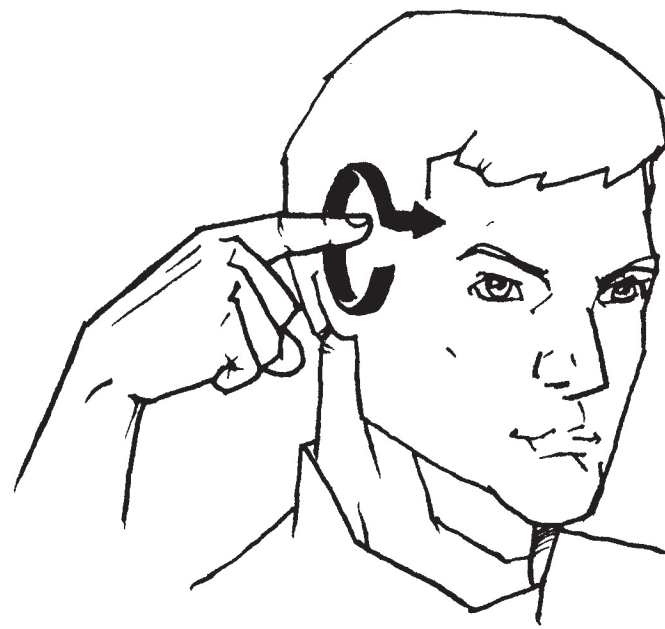
гят информацията, за да ни програмират съзнанието?

Чорбаджиите сами признават кому какво е нужно.

От нас се иска само малко повече мисъл и по-малко страх. Просто защото сме много повече от тях и защото без нас те буквално ще пукнат от глас.

Защо обаче вместо това мизерстваме ние? •

Христо Николов

На езика на глухонемите (американски) това е знакът за „правителство“

ПРОТЕСТИТЕ ЗА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

Народът спи, а някой краде

» » » продължава от страница 1

сравни протеста онези от 1989-та и същевременно заяви, че това било началото, а не края. Ако е прав, ако тази „тенденция“, както той я нарича, след 23 години все-още е в началото си и успешно е намалила българското население с повече от милион, хич не съм убеден, че искам да дочакам края ѝ.

Понеже още се редя при младите, а и наистина ми пука за горите, аз също разгледах протестите. Малко по-отблизо, отколкото имаше нужда, но... човек се увлича от ентузиазма на околните.

Ще си спестя доказателствата – за разлика от служителите на bTV, аз нямам претенции, че показвам всички гледни точки. Те бяха на протеста, сбиха се с хората и накараха протестиращите да ги намразят. Аз бях на протеста, побуттах се с полицаите и бях един от протестиращите. Ще говоря това, което видях. Ако някой е видял нещо друго, да не мълчи!

Протестите не бяха просто за горите. Фактът, че бяха незаконни, е достатъчно показателен – в края на краищата уж протестирахме, за да пазим някакъв закон. Недоволството на хората бе про-

вокирано от мутрафонията и произвола – в последните години демонстрирани лично от медийната звезда ББ. На протести няма „случайни“ хора, всеки е по някаква причина там. Повечето от тях не бяха наясно със закона, мнозина бяха далеч от екологията. Имаше хора, които просто мразят полицаите. Имаше анархисти. Имаше марксистки. Имаше професионални еколози. Една част от тях видно с добри доходи. Повечето – с не толкова добри. Някои... направо без доходи. Огромната част бяха младежи, някои – ученици. Ако може да се говори за нещо подобно на „средна класа“ у нас (т. е. хора с достатъчен и редовен доход, неприктиснати твърдо от житейски проблеми), можем да кажем, че тя мотивира и доминира тези протести.

Сигурно почти всички бяха лично свързани с екологичното движение посредством лични познания, но съвсем не съм убеден, че причините да са там бяха чисто екологични. Срещу този закон екологите мрънкат повече от половин година, но едва когато правителството си го сложи на..., когато започнаха да се организират незаконни(!), макар и мирни(!) протести, когато времето даде

ръка за разходки по парковете до късна нощ, тогава хората излязоха на улицата. Същност на голяма част от хората, просто им беше приятно да си направят безнаказано купон на гърба на властта. Не да променят нещо, не да спрат промените в закона, а да викат срещу полицаите, да стоят на пътно платно и да знаят, че властта ще ги изтърпи. „Изрази себе си“ – едва ли Lavazza или Cossola биха го изиграли по-добре. Инерцията на „изразяването“ стигна дори до чужбина, от Лондон до Мачу Пикчу, български емигранти се снимаха с плакати в подкрепа на българските гори.

Програмата на движението (същност, твърде претенциозна дума за една тълпа хора, която си няма представа дали ще прави нещо на следващия ден) се изчерпва в едно изречение: „Вето на президента върху промените в Закона за горите!“ За сметка на това „движението“ има два манифеста. Единият е публикуван в блога на Иво Инджев и е като изваден от тоалетната на Сорос – в него всички сме „пълноценни граждани в отворено общество“, „историци, художници, учени, философи, арестанти, рекламисти, математици, родени от

планината“. Ние се наричаме „еволюционери“ – разбирай, че нямаме нищо общо с тълпите простаци, които правят революциите. Другият манифест е на Вал Тодоров и е изваден от раницката на „окупираци“ Уолстрийт. В него ние сме гражданите на света – тези 99% от хората, измамени от банките и едрия бизнес, отчуждени от властта и безсилни поединично, които казват: стига!

И двата манифеста (може да има и други) намират поддръжници сред хората. Едните са „еволюционери“, доволни от статуквото, вярващи в регулирането на системата чрез малко повече гражданска активност. Другите са „революционери“, търсещи промяна, надяващи се да изградят нещо ново чрез... малко повече гражданска активност? Но повечето протестиращи не си задават въпроса „за“ или „против“ системата – просто изразяват недоволството си.

Недоволството продължи точно три дни. На четвъртия президентът наложи вето и част от протестиращите ходиха да засадят цветя в стъпканите при протестите градинки. Разбира се, вето няма да спре закона. Това го знаят и повече-

то от самите протестиращи, които са свикнали Бойко да поприкляква по каратистки, когато се зададе някаква протестна активност и после, без да му мигне око, пак да си удря народа с „правилните“ закони. Най-пресният пример е протеста срещу АСТА, който уж накара правителството да се оттегли от въпросното споразумение, а в момента се приема промена в наказателния кодекс, които отговарят твърде добре на изискванията на споразумението. Затова хората останали в „бойна готовност“ и очакват поредното извъртане на властта, за да излязат отново на улицата. Все пак, лято е...

В „бойна готовност“ или не, тези хора няма да направят революция. Повечето от тях дори се страхуват от тази дума. Макар и неорганизиран, протестите (което ще рече – самите протестиращи) са под влиянието на екологичните движения, чието начало е поставено още в последните години преди „прехода“.

Един от символите на „бунта срещу тоталитаризма“, прословутият „побой“ над клуб Екогласност в градинката пред Кристал през 1989 г.

» » » продължава на страница 4

СЛЕД СТАЧКИТЕ И ПРОТЕСТИТЕ

ОЦК или Откакто царува капиталът

» » продължава от страница 1

път „най-доброто“, и пак, и отново. Съпроводено с баене, по-добно на заклинания на врачка, възнива литургия на поп, унил и неразбираем вой на ходжа: *в рамките на закона, в рамките на закона, без екстремизъм, без екстремизъм, социален мир, социален мир, трябва да се поеме тази цена, трябва да се поеме тази цена...*

И така – без край. Докато не ви опее същият поп или ходжа – срещу пари в брой.

Стуза!

Къде го моя социален мир? Плащането на чужд масраф в тази криза е като бавно източване на кръвта – убийство демек. Къде стават масови убийства? На война! С мръсната разлика, че фронтът за съпротива липсва. Вместо него – военнопленнически лагер, а там – тракат картеници: сметки, сметки, сметки! Дълг, дълг, дълг! Коят редиците на пленниците. На прицел не стои онази шепя негодници, дето са направили задълженията. Стоят техните жертви.

Закон? Къде го моя закон да защити сиромасите? Затова пък има закони, които ще обявят и най-отрудения човек за

ОЦК произвежда метали, от които има нужда цял свят. Да не можеш да ги продадеш, трябва да си пълен дебил... или да имаш план.

мързеливец и абгал – пада му се! Другото, което препоръчва законът – и препоръката е дебело подплатена с мрачните муцуни на съдии и тъмничари, – е търпението. Да се назоват адвокатите и магистратите, да си вземат надници заптиятата от охраната на съдилищата, секретарките, прокурорите и останалата папач.

През 2000 година предприемчиви господа фалираха предприятието „Плама-Плевен“. Увиснаха десетки работници с невзети заплати – от пет до осем хилядарки по онези цени. Въртя се процедурата, сука се – през юни 2012 съдът в Страсбург милостиво се произнесе: прави са работниците! Ах, радост неземна. Справедливостта възтържествува: българската държава, не чистата и святата република, а тази тук,

е осъдена да изплати на *ДЕ-ВЕТ* души по 2200 евро. А останалите? Едни не доживяха, други се отказаха. Горчивите „щастливци“ преглътнаха подигравката. Понеже тези пари са обещани. Кога ще ги дадат и какъв ганък ще им треснат – няма я баба Ванга да рече.

Общо за страната по официални данни задълженията на предприятията към работниците надхвърлят 1 милиард лева. Като вземем предвид, че заплатите в мнзинството си са мизерни, защото от мизерните заплати на подчинените си се замозват бизнесмените, какво се получава?

Около 50 предприятия, пак по официални признания, са на деджето на ОЦК Кърджали. Работниците се заканват люто, даже се сбиват... ама помежду си. Не се спогодили

по страшно важния въпрос коя партия по-добре ги защитавала. Резулт.

Първа инвестиционна банка, уж кредиторът на ОЦК, а на практика кредитор на собственика Захариев, залява хората с нов инвеститор. Нов Захариев. Металурзите достигнаха тавана на радикализма си – ще напускат без предизвестие. Синдикатите ги молят да не бързат. Работниците казват, че ще си търсят правата по съдебен път. Юнаци. Нека погледнат колегите си от „Плама“. Дваж повече резулт.

Харно ге, ама какво да се прави?

Свободата, казали са умни хора, е на върха на копието. ОЦК не произвежда гомати, които се развалят. Нито електрокари, които се чупят. Нито някаква друга продукция, която не се търси зара-

ди техническото ѝ и морално остаряване. ОЦК произвежда метали, от които има нужда куп производства – по цял свят. Да не можеш да ги продадеш, трябва да си пълен дебил... или да имаш план.

Свободните хора, когато не им платят за работата, си вземат изработеното сами. Задържаните заплати нека ги сметнат като вноска за покупка на ОЦК. Вноска първа и последна. Те знаят най-добре работата в комбина, да го пускат да работи – за тях. Под управление на работнически съвет. Пак същият съвет ще намери къде да пласира продукцията и справедливо ще разпредели спечеленото между всички, които работят.

Кой обаче ще позволи такава нещя? Това не е въпрос от свободни хора. Това е бееене на овце. Вие имате не правото, а задължението и свободата сами да си позволите подобно действие.

Ще ви пратят джандари, съдии-изпълнители, мутри, проватори, празнодумци – много сган. Поне ще видите кой иска от вас да страдате до гроб, ще видите кой е вашият враг, преди да го смажете... или да се оставите да бъдете смазани. •

Хасан Девринджи

ПРОТЕСТИТЕ ЗА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

Народът спи, а някой краде

» » продължава от страница 3

формално погледнато е задържане за няколко часа на лица, които са събирали подписи срещу енергийната система „Рила – Места“ на неразрешено място. В самата Екогласност случайни хора няма – всички са бивши или настоящи членове на Партията. Безредиците са използвани (а може би и провокирани) от „перестройчиците“ в Партията, за да бутнат „бай Тошо“ и да задвижат прехода към новата си власт, вече устроена по западен образец. Обаче това, което остана у повечето хора като спомен за „Екогласност“, е борбата за демокрация.

Кой поръчва музиката?

Същата песен, вече на нов глас, паят днешните еколози. Донор на проектите, с които еколозите днес се изхранват, са безбройните фондации и фондове за развитие, от своя страна финансирани от правителствата и корпорациите в САЩ и ЕС. Разбира се, парите, проектите и трудът на еколозите текат в синхрон с нуждите на донорите – който не е доволен, да си намери другаде работа. Макар средствата да са малко по-

различни (не толкова полицейски), ефектът е същият, като в случая с Екогласност. Управляващите кръгове събират част от политически активните, но все още не достатъчно радикални младежи, канализират трюда, поведеието и времето им, гресират ги и ги укротяват. Същевременно финансират дейности, които насочват недоволството на обществото в удобното русло. Същевременно прокарват политики, които иначе трудно биха прокарали, например в страни като нашата. Преките резултати са налице – екологичното движение у нас има 20-годишен опит в организирането на протести и информационни кампании и успява да привлече вниманието на голяма част от потенциално активните хора. Успява да ангажира общественото внимание, да раздели хората на „бедни“ и „загрижени“ и дори да помогне понякога на определени места да бъде запазена екосистемата. Същевременно то не предлага никакво решение на екологичните проблеми, по-различно от онова, което предлагат всички тарикати: „Изберете правилните хора, тоест нас, на власт!“.

Не приписвам корист на еколозите или на протести-

Този процес може да отнеме неизвестен брой години, но той е част от пътя на обществото към революцията.

ращите с тях. Тези хора и тези протести обаче няма да помогнат за решаване на проблемите ни. Защото нямат желание да променят системата. Именно тази система, доминиращата политическа фразеология в нея, ги поставя в позицията на прогресивно малцинство. Разбира се, медиите подкрепят, доколкото могат властта, но симпатизиращите към протестиращите не могат да останат скрити. Както журналистите, така и полицията разбират, че единственият възможен коректив на властта в рамките на системата са подобни протести, че ако искат нещо да се промени, без да се налага да

се чупят глави и да тече кръв, това може да се случи само чрез подобни протести и че, в края на краищата, за подобни прошения към президента не си заслужава да се прави нищо по-страшно.

По-сериозните проблеми, които няма да се оправят с молби към президента, правителството, ББ или арменския поп, не могат да се решават по такъв начин. Не може да излезеш на протест, защото цените се вдигат, защото хората не могат да живеят в родните си места, защото се страхуват да раждат деца. Всъщност можеш да направиш такъв протест... и ще те помислят за луд. Затова и протестиращите, макар че много от тях продължават да обедняват, да тичат след работните си места и да живеят ген за ген, се занимават с екологични каузи. Затова и хората, които обедняването е притиснало до земята, които нямат сили да тичат и не могат да изхранват децата си, не ги разбират.

За да започнат тези хора да се разбират обаче, за да започнат да си говорят за революция, трябва да има слуване. Трябва едните да викат, да искат, да грънчат срещу властта всеки път, когато имат повод. Докато се

уморяят, докато животът ги смачка и ги накара да се замислят, че ако и децата им я карат така, ще си останат го битък. Трябва другите да видят, че за няколко гървета по чукарите си заслужава да се излезе на улицата и да се сдърпаш с полицията, че хората могат да бъдат трън в задните части. Единствено тогава възможността за радикална промяна и нуждата от нея може да бъде осъзната. Този процес може да отнеме неизвестен брой години, но той е част от пътя на обществото към революцията.

Ролята на анархистката организация в него е да работи по протестите, по селата и паланките, за осъзнаване на нуждата от революция. Колкото повече такива протести има, колкото повече безплодни усилия се влагат в реформизма (а те няма как да не бъдат безплодни, защото подобни процеси не се спират с едно президентско вето), толкова по-явна и по-лесна за обяснение ще става нуждата от революция и нашите думи ще стават все по-смислени, когато са изречени на правилното място, в правилното време и пред правилния човек... стига да има кой да ги изрече. •

Златко

87 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ВАСИЛ ИКОНОМОВ

Слово за Васил Икономов

ПРОИЗНЕСЕНО НА ГРОБА МУ В СЕЛО БЕЛИЦА

За пръв път чух името на Васил Икономов, когато бях ученик във Велинградската гимназия. За него с особено голямо уважение често ми говореше Георги Попгеоргиев (Гьоре Попов), един от най-смелите, твърди и праволинейни анархисти в Чепинския край.

Когато дойдох за пръв път тук през 1985 година, на това място до паметника говори Христо Колев – Големия. Ние слушахме с интерес разказите на стария ветеран, защото той е бил инициатор за намиране на живи свидетели на смъртта на Васил Икономов, той е инициатор за намиране на гроба му, както и за поставянето на паметника.

По-късно го замести Малкия Христо Колев.

В разказите на двамата, в написаното от Георги Жечев и Георги Хаджиев личи възхищение от личността, характера, смелостта и дейността на Васил Икономов, на чийто гроб сме се събрали да отбележим 87 години от неговата гибел.

Васил Бончев Икономов е роден на 9 август 1898 година в град Айтос. (Дълго време мислехме, че годината е сгрешена, че е по-възрастен). Баща му е пощенски служител, майката – учителка. Имал е сестра Славка.

Като дете живее в Айтос, Стара Загора, Пазарджик и София.

През 1915 г. завършва Втората мъжка гимназия в София с отличен успех.

През 1917 г. е взет в Школата за запасни офицери и оттам е изпратен на фронта отначало като школьник, след това и като офицер. На фронта си спечелва известност на отличен стрелец.

След края на войната се записва да следва в Юридическия факултет на Софийския университет.

Отвратен от войната и военщината, ужасен от мизерията на народа, той търси среда за проява на жизнената си личност. През 1919 г. се запознава с Михаил Герджиков и се присъединява към анархистическото движение. По това време е създадена

ФАКБ. Икономов работи седем години за движението.

Васил Икономов играе важна роля за изграждането и укрепването на безвластническото движение. Той е съпричастен към издаването на вестник „Пробуда“ с главен редактор М. Герджиков (1919-1920), орган на наскоро основаната ФАКБ, и към вестник „Анархист“ (1920-1922) с главен редактор неговия приятел Георги Жечев. Вестникът се разпространява нелегално.

За снабдяване на Федерацията с книгоиздателство, печатница, материали, оръжие и т. н. Икономов става привърженик на експроприацията. Привърженик е на нелегалните преки действия и революционния терор, мотивиран и винаги свързан с нуждите и интересите на организираното анархистическо движение.

Трябва да се отдели особено внимание на тероризма на Икономов като разбиране. Той не може да не бъде свързан със съзстените, бурни и събитийни събития през последните години от живота му: Първата световна война, Октомврийската революция, Владейските събития, приемането от Земеделското правителство на „Закона за изтребление на разбойниците“, насочен срещу анархистите, Ямболските събития, когато на 26 март 1923 г. са избити 25 анархисти (анархистите са против обезоръжаването на народа), Деветоюнският преврат и фашизирането на България при Сговора и фашизирането на Европа, Септемврийското въстание.

През този период не само Икономов, а почти цялото движение прилага на практика терор, експроприация, въоръжени акции и демонстрации, сблъсъци с полицията, отмъщение на полицаи, прокурори, съдии, фабриканти...

Известни са няколко терористични акции, свързани с името на Васил Икономов:

На 21 май 1921 г. по време на тютюневата стачка в Кюстендил е застрелян Александър Греков заради противопоставянето му на стачниците. Греков е един от лидерите на фашистката организация „Народен сговор“, директор на Сдружението на тютюневите експерти и главен редактор на вестник „Слово“.

На 8 юли 1922 г. е убит Пано Чуклев заради наглото му държане към стачкуващите тютюноработници от Кюстендил. Чуклев е един от директорите на тютюневата фирма „Ориент табако“ и бивш градоначалник на София.

През 1922 г. е разстрелян главният надзорител на Централния софийски затвор.

През 1924 г. е убит стрелчанският богатш Александър Гуджев.

На 14 април 1925 г. четници от Коприщенската чета нападат колата, с която пътува цар Борис III.

През месец май 1925 г. е нападат военен конвой между Стрелча и Коприщица. Товарът от храна е взет от четниците.

Тук може да се посочи и убийството на проф. Никола Милев от Желю Грозев и

Георги Шейтанов, близки приятели и съидейници на Икономов. Проф. Милев е виден сговорист, идеолог на фашизма, директор на фашисткия ежедневник „Слово“, създател на фашисткия Закон за защита на държавата.

Да споменем и убийството на Околийския началник на Ловеч Тифчев (Кърджи Осман) от Васил Попов – Героя и Тунко Симов и за забоденото върху шапката му писмо: „Пътнико, плюй върху този труп и отмини! Иди в близкото село и кажи, че тук е паднал убит от революционери най-големият злодей и садист на страната на Никола Тифчев – Кърджи Осман. Пукотът на нашето оръжие го смъкна завинаги от жизненото поприще. Нека ехото на карабините и воята на гивите зверове в унисон със зимните бури се носят из пусати дъбрави и паят тъжен реквием над самотните гробове на скъпи другари, паднали за великия идеал на роба!“

В същото време има анархисти, които мислят, че трябва да се работи върху съзнанието на трудовете маси, да се популяризират анархистическите идеи между хората, да се опровергае мнението, че анархистите са терористи, ексцезии и разбойници.

Признавайки, че движението трябва да се масовизира, Икономов отново като Левски от село на село и от град на град, среща се с местните организации, подкрепя ги, но е против отказ от въоръжената борба. В онази груба действителност терорът е необходимо средство за защита на по-слабите и онеправданите.

Слушал съм от стари анархисти, че ФАКБ взема решение, свързано с тероризма. Какво точно е това решение, не знам.

След деветоюнския преврат комунистическата партия приема тактика на единен фронт със земеделците и другите леви сили в страната. Мнозинството от анархистите отхвърля Единния фронт, който е резултат от договорки и пазарлъци на централно ниво. Те са против борба за работническо-селско правителство. (Каква прозорливост са имали още тогава!) Не отхвърлят обаче еднородството по места.

Анархистите подкрепят Септемврийското въстание и дават жертви.

Васил Икономов е противник на Единния фронт. Известно е, че между него и Георги Шейтанов е имало конфликт на тази тема. Знаели ли са двамата за ролята на Коминтерна по отношение на въстанието? Ако въстанието е щяло да говеде още тогава до онова, което е в Русия, или това, което дойде у нас след 9. 9. 1944 г., нужно ли е било еднородствие с комунистите и участие във въстанието?

Анархистите са се борили по-скоро срещу засилващата се реакция на Сговора. (Още преди въстанието Икономов е имал план да взриви министерския съвет.)

Васил Икономов участва в подготовката на Септемврийското въстание в Коприщица, но тя не въстава. Това негово участие не е проучено достатъчно.

Ако за участието на анархистите в Септемврийското въстание аз лично не съм завършил мнението си, за четническите и терористични действия след Деветоюнския преврат и след въстанието, те имат мое то уважение и адмирация.

Те също са могли като Димитров и Коларов, а по-късно Кискинов, Ципорков и почти всички комунистически ръководители, да си спасят кожата като оставят озверелите фашистки шайки да тормозят народа. В този момент анархистите са на мястото си. На тях се уповават подгонените, застрашените. Към тях се обръщат за помощ Стамболийски (след 9 юни) и Цола Драгойчева (след 23 септември).

След разгрома на въстанието и последвалия терор до края на 1924 година Икономов действа като нелегален, заедно с няколко други анархисти в Средногорието. Една от известните им акции е ликвидирането на околийския началник на Панагюрище, който тормозел жените на четниците.

В началото на 1925 година към Икономов се присъединяват братя Тумангелови, Васил Попов – Героя и през март е сформирана Коприщенската чета. В нея всички, дори и няколкото комунисти, са противници на Единния фронт.

На 14 април 1925 година четниците от Коприщенската чета (Васил Икономов, Васил Попов – Героя, Нешо Тумангелов, Антон Ганчев и Нешо Мангулов) нападат колата, с която пътува цар Борис в прохода Арабаконак. Убити са ентомологът на царския музей Делчо Илчев и Петър Котев – организатор на царските ловни излети.

Царят и аглонтът му се измъкват невредими.

Има няколко версии за случилото се. Ще се спра на четирите от тях:

„Несравнимият терорист скрои най-грандиозния план в историята на революционните движения: да залови като пленник царя и да иска като откуп прекратяване на терора и репресиите и освобождение на политическите затворници“.

„Четниците не са имали за цел да се убие царят. Ако беше така, те са могли лесно да го ликвидират. Не, Васил Икономов е искал да залови царя жив, а не мъртъв и може би тъкмо затова той е успял да избяга“. (Публикации в „Нов път“)

Ето какво пише Никола Тифчев в книгата си „Погрият на безследно изчезналите“:

„Не друг, а Васил Икономов гони царя в престрелката на Арабаконак“ – пише в писмото си Първан Попов. И по-нататък обяснява, че целта била не да бъде убит Борис III, а да бъде заловен жив и принуден да подпише указ за амнистия на всички политически затворници в страната. „За истинността на това се погнусвам с двете ръце, защото го чух лично от самия Икономов, когато укривах през юни същата година“.

Тези рече, ако съдържат истината, биха могли да направят още по-изразителна картината на Арабаконашкото покушение. Към бягащия по обратния път смъртнобледен „Владетел на българската корона“ можем да прибавим сега и сянката на преоблечения в офицерска униформа Икономов, който тича успоредно с него, притулен зад клоните и се мъчи да надвика пушечната канонада: „Стойте! Няма да те убием! Дай политическа амнистия и ще те пуснем!“

Някои неща като че ли подкрепят истинността на едно такова твърдение. Убити са двама спътници на царя в непосредствена близост до него – а самият цар, главната цел на покушението, се измъква без нищо една дракотина. Случайно ли са го пощадил куршумите? И дали нещо от думите на Икономов е достигнало до ушите му?

Свидетелят, който може да потвърди или опровергае това – самият Васил Икономов – загива още същата година. В една лятна лунна нощ той се къпе в реката край Белица и в мига, когато излиза на брега и тръгва към грехите си, от ракета пламва изстрел... Единствен, но смъртоносен. *

К. Зялков
(следва)

ПРОБЛЯСЪЦИ

Протестът на гържавата срещу народа

Днес (20 юни – б. ред.) според всички медии над 1000 души от планинските региони се събраха, за да протестират срещу икономическите интереси на различни групировки, стоящи зад протестите на набедените за еколози граждани от предишните дни. Пристрастният поглед на един „еколог“ обаче не можеше да не се спре на няколко интересни факта.

Около 12 часа по обег на площад Александър Невски спряха около петдесетина автобуса с регистрации от всички краища на страната.

От тях се заусипваха хора и започнаха да се групират под транспаранти с имената на населените им места – Берковица, Разлог, Банско, Белица, Добринище, Смолян и т. н. С други думи, събраха се петдесет автобуса хора от 1/3 от територията на страната.

След като бяха строени по групи, на хората бяха раздадени транспаранти. Доста от тях сме виждали и на предишни подобни „граждански“ протести, все така професионално изработени в печатници. За хората, които стоят зад днешното събитие, в това няма нищо странно, но ние, простосмъртните, знаем колко

от нас отиват до печатница да си поръчат транспарант за протест и колко си ги правят сами. Сватбарският оркестър беше изкаран отпред, влята полицейска охрана беше подредена от страни, патрулката, която да води колоната, беше начело и всички се понесоха по обявения маршрут на шествието.

Още в самото начало на шествието малки групи „недоволни“ се отлюсваха от колоната, за да се възползват от безплатната едно-

дневна екскурзия в София. Когато организаторите се усетиха, раздадоха светлоотрастителни жилетки на по-здравите момчета и ги поставиха по периметъра на шествието, за да следят за стачкоузенници. Доста хора се примириха с това, че ще трябва да изкарат до края. Скандирания нямаше, защото покрай цялата бъркотия с подготвящата на транспорта, транспарантите, докарването на снегорини пред народното събрание, оркестъра, професионалното озвучаване и т.

н., организаторите бяха забравили да раздават лозунги.

Когато стигнаха на площада пред МС, голяма част от протестиращите се възползваха от завоя и настъпиха дезорганизация сред пастирите им и се скриха в сянката на гърветата и сградата на президентството. Полицейският „кордон“ не се опита да спира когото и да било.

Повратният момент настъпи, когато организаторите на протеста видяха отмарширащите „активисти“ и грубо

ги изгониха от комфортната прохлада обратно в тълпата, която се беше събрала на площад „Независимост“. Това предизвика доста мърморене и недоволство, както и произнесени с половин уста коментари като „За 50 лева ще ни изпържат на това слънце“, докато колоната се запъти обратно към площад „Народно събрание“.

По пътя жегата стопи ентусиазма и дори звукът от раздадените свирки изчезна, което превърна шествието в траурно, но това ни позволи и да разгледаме самите хора, лицата на протеста.

Когато колоната достигна крайната си цел, по стар македонски обичай се завихриха хора под звуците на жива музика, но в тях се включиха само малцина по-възрастни участници. Няколко по-нахъсани и чевръсти младежи се покатериха на докарания на площада снегорин, докато на площада пристигаха ораторите, предимно депутати от ГЕРБ, които убеждаваха събралите се, че те са истинските еколози, а не „платените от Орлов мост“.

Останалите побързаха да се приберат на сянка или да си вземат безплатна вода.

» » » продължава на страница 7

ТЯХНАТА БОРБА

Пенсионират го!

Някой си Робърт Бенмош, един от многото хитреци, уредили се да „управляват“ чужди пари, намери решение на Кризата. Като бащ-шеф на най-голямата застрахователна компания в САЩ, собственик на сума ти пенсионни фондове, функциониращи в Европа (единият от които е „AIG България ЗПД“ ЕАД), той обясни какво трябва да се направи, за да се „запазят пенсиите и медицинските застраховки на приемливо ниво“. Решението е много просто – „Ще се наложи пенсионната възраст да се увеличи до 70-80 години“.

За кризата са виновни лошите гърци, които не искали да си плащат данъците и заемите. Виновни са още разните италианци, испанци, ирландци и другите, наричани на жаргона на икономистите „свини“ (PIGS от Portugal, Italy, Greece, Spain) или „цигани“ (GIPSI от Greece, Ireland, Portugal, Spain, Italy), които не искат да си плащат данъците и заемите. Заради тях Боб и неговите другарчета не успяват да... върнат на пенсионерите парите, които са им взели, с обещанието да ги хранят на стари години. Всъщност, виновни са и пенсионерите – че живеят повече, отколкото на Боб му се иска.

Разбира се, гържавата трябва да помогне. Да нати-

сне „свините“ да върнат парите и да помогне на Боб и другарчетата му да не ги връщат, като с едно законче намали броя на пенсионерите и увеличи броя на работещите.

Боб дава личен пример – през повечето от 68-те си години той „правил пари“, обикновено като началник. Въпреки, че му е време да се пенсионира, той продължава да „работи“, като дава интервюта за Блумберг от крайморската си вила в Дубровник. Явно очаква същото от гърците (а и от българските) пенсионери – на 68 години те трябва да продължават да готвят до 2-3 часа сутринта на туристите или да берат маслини и докато си почиват в крайморската си вила.

Аз също съм загрижен. За Боб. Мисля че е изтрепчал от много работа. Време е да си почине. Да хване една лопата и (като един Бойко Борисов) да си посади картофи в задния двор на вилата. За да има какво да яде – че за такива като него е противопоказано да ги хранят другите. Да забрави за работата и да си поживее като млад български пенсионер. Пък ние ще се оправим и без такива него. Щото ако чакаме те да ни хранят на стари години, млади ще си умрем. •

Златко

ОТ НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Голямото увеличение

От 1 юни т. г. властта увеличи пенсиите на оцелелите по чудо от кризата. Такова увеличение – каза финансовият министър-кожодер – от 33 (словом тридесет и три) стотинки на ден, не е раздавано никъде по света.

Нашите бедняци получават ежедневно, колкото евродепутатите ни месечно, само че първите в стотинки, а вторите в хилядарки. Представяващите ни в Европейския парламент получават заплати в размер на 16 500 евро или на 33 000 лева. Такива „европейци“ сме ние, българските граждани – за едни стотинки, за други хилядарки. Такава е съдбата на робите, определена им от капиталистическите злодеи – властници и богаташи. В България произволно определяните бонуси, премии, самонаграждания и командировки са за сметка на заплатите и пенсиите на трудолюбивите хора. Всичко става напълно законно пред очите ни. Както големите заплати, така и мизерните стотинки са резултат от гласуваните у дома и в Брюксел „реформи“, при които „отговорните народни избраници“ и бюрократи са на първа линия за голямото ланане, а нашегo брата „трябва да има още малко търпение“, ако разбира се, междувременно не отпътува скоростно

„в отсъствието“. Президентът Петър Стоянов потупваше бабите по гърба и им казваше: „Жал ми е, че са ви малки пенсиите, но ще трябва да почакате още малко!“ Оттогава го сменяха още двама президенти: вторият – „коалиционен“ и доносник на ДС, а третият – успешен „гербов“ бизнесмен. Техните обещания бяха същите.

Изглежда „малкото време“ ще се проточи цял век. Търпете работници и пенсионери! Нали вие сте си ги избрали и овластили, за да могат да се мерят с европейските и световни гангстери – властници и собственици на капитал и имоти. Такива са правилата на капиталистическата „игра“ и колкото и да ви е тъжно, мили хора, тя се играе, ако не с вашата най-активна помощ, то поне с безкрайното ви... овчедушие. Вече трета година сте като ударени с мокър пицимал по главата от непрекъснатото увеличение на цени на стоки и на услуги, високи преки и непреки данъци, които отнемат 30% и повече от мизерните ви „приходи“. Това също е резултат от плодотворната дейност на вашите избраници – законодатели и властници, които въпреки кризата, не се лишават от нищо, корумпирани са до мозъка на костите

си и чиито „странични приходи“ надвишават многократно техните заплати и „безплатни“ привилегии. Видели ли сте, бедни ми читатели, беден властник? Няма и да видите – те плякват през мандатите си – на власт или в опозиция – толкова, че и правнученцата им ще бъдат свръхосигурени! Не забравяйте никога, че всеки път, когато влизате в стаичката с урната, вие узаконявате грабежа им. Всеки избран от вас злодей получава годишно минимум по 250 хиляди лева, което прави скромния милион за мандата им, който вие сте легитимирали със собствените си гласове. Преди новите избори сигурно ще ви подхвърлят поредните трохи – не от пичната им трапеза, а от събраните от вас данъци. С вашата пита отново ще ви позволят да си направите майчин помен. Няма значение кого ще „изберете“! Ако не сте се уверили в това през последните две десетилетия, през които вашите „различни“ властници си разменяха над десет пъти задниците в министерските и депутатски кресла, а ако не сте се поучили от собственения си опит, така ще бъде и на стотния път, с което ще докажете, че мозъците ви са закърнели. •

Благой Pagev

ПРОБЛЪСЪЦИ

Протестът на държавата срещу народа

» » продължава от страница 6

В това време започнаха и речите. Пръв пред множеството се изтъпани Тончо Токмачиев, който, след тоналното си изчезване от екрана, очевидно е закъсал с парите. Той обясни на събралите

С лъжи, пари и злоупотреба с власт правителството изкара около 1000 души на протест срещу народа, който им е дал тези пари и власт.

те се колко заблудени и излъгани били младите от Орлов мост. После гаде гумата на своя „близък приятел“ Владимир Каролев от НДСВ. Провалилият се кандидат-кмет се похвали, че е активен сноубордист, който всеки уик-

енд през сезона е на Безбог и Рилските езера – защитени зони, в които дори опъването на палатка е забранено.

След тях на сцената се качиха депутати от ГЕРБ, избрани от въпросните региони. Те започнаха да разясняват на събралите се законна и какво искали да кажат с него. Интересно къде ли бяха ГЕРБ депутатите от София през последната седмица? Дотук липсата на всякаква последователност и яснота в това събитие – въпреки стриктната му организация – не ме притесняваха, но когато един народен представител, избран от тези хора, каза „...и дано се приеме законът, защото туризмът и дърводобивът са единственият поминък, на който сте способни“ (цитат по спомен), без това да предизвика реакция, бях потресен. Нима според този техен служител те имат потенциал само за дървари и сервитьорки?

По-нататък не издържах на този цирк и предпочетох да си тръгна.

Замислех се върху всичко, което видях. Че цялото нещо добре организирано и дирижирано от нечия централа, беше повече от очевидно. Дали е имало хора, на които са им платили, или по-

скоро повечето са били изкушени от далеч по-елементарната безплатна екскурзия до София и един почивен ден не знам. Дори с чии пари беше организирано това добре финансирано събитие не ме притеснява толкова, колкото това, че сред тях все пак имаше и такива, които вярваха в нелепите тези, които се издигаха. Не говоря за старци, които не са сигурни кой ден от седмицата е, нито за 13-14 годишните деца, а за хора в активна трудова възраст.

Те вярваха, че построяването на писти ще привлече туристи, които иначе ходят в Швейцария, те вярваха, че строителството и сечта не вредят на околната среда и дори напротив – представляват своеобразни противопожарни просеки. Те не са способни да осъзнаят, че дори и сега съществуващите писти събират само бедняците на Европа, защото тези, които могат да си позволят повече, не търсят хилядакилометрово трасе, а добре подържани писти и инфраструктура, бягат от пренаселените курорти, искат да са сигурни, че няма да ги оберат три пъти и още четири да ги пребият в пиянска свада в рамките на дву-

седмичната им почивка. Те не разбират, че не ние, младежите от Орлов мост, прецим на туризма, а те самите с алчността и простотията си. Оскотели от мизерия, тези хора не разбират, че от хотелите не печелят сервитьорите и чистачките с по 400-500 лева заплата, а хора зад съмнителни офшорни фирми, които притежават този бизнес.

Още по-гнусното е, че онези, които са избрани от същите тези хора, за да използват интелекта и образованието си в защита на интересите на тази общност, ги лъжат нагло в очите. С лъжи, пари и злоупотреба с власт правителството изкара около 1000 души на протест срещу народа, който им е дал тези пари и власт. Каквото и да става на следващите избори, няма значение, защото едно е сигурно – пак ще има 240 хрантутника от тази или друга партия, които отново да ни лъжат, насилват и крадат. По-същественото е дали моето поколение ще продължи да се самоорганизира по начина, който показва през последната седмица въпреки медийното затъмнение, полицията, диверсиите и каквито други средства

властта има в ръцете си. Въпросът не е кой да ни управлява, а дали най-после можем да управляваме живота

Въпросът не е кой да ни управлява, а дали най-после можем да управляваме живота си сами и най-после хората в нашата страна персонално да поемем отговорност за себе си и света около нас.

си сами и най-после хората в нашата страна персонално да поемем отговорност за себе си и света около нас. •

Стоян А.

ТЕМА НА БРОЯ

Векът на излишните

Миларди хора се нуждаят от великите открития на компютърната епоха и от още по-основни неща, но понеже не могат да го изразят по пазарен път, остават без тях.

На света днес има 6,8 милиарда души. Скоро ще станат 9 милиарда. Дори да успеем да намалим това предвиждане с 10-15%, пак ще имаме растеж от 1,3% на година.

Бил Гейтс

Далеч съм от мисълта да обвинявам гразия Бил, че мисли лошото на човечеството. Напротив, той е доста загрижен за бъдещето на планетата, по свой си начин. Важното в случая е, че на форуми от значение за целия свят като конференцията TED и икономическия форум в Давос въпросът с хората „в повече“ се поставя на дневен ред и то от едни от най-успешните „мозъци“ на планетата.

Не че „на Земята ѝ тежим“. Напротив, последните наблюдения показват, че тенденциите в растежа на населението се променят с индустриализирането на човечеството и дори страни като Китай скоро ще се борят със застаряването на населението. ООН очаква населението на планетата към 2100 година да се стабилизира на около 10 милиарда души.

Ако е вярно, че човек е толкова по-полезен за обществото, колкото повече пари получава от него (често посочвано морално оправдание на неравенствата в доходите, ако си позволя да цитирам отново Бил: „Геният на капитализма е в това, че личният интерес служи на общия интерес“), то излиза че безработните са си направо безполезни. Нещо повече – всички онези, които имат месечен доход под средния за страната, са дължници на останалите, защото в много отношения получават същите права като тях. Например един клошар получава точно толкова право да се разхожда в парка, да диша въздух и да живее сред хората, колкото и един милионер. Само че клошарят живее от социална помощ, което значи, че единствената му заслуга към хората (разбирай онези с висок доход, другите са нещо като... подчовеци) е в това, че им дава възможност да се чувстват благотворители. Освен това, представете си, клошарят има точно същият глас при управлението на държавата (поне на теория), колкото и милионерът.

Дори един Аристотел, според който „за робите е най-добре да бъдат роби“, не си е помислил, че господарите могат да живеят без тях. В наши дни

обаче „икономистите“ вече претендират, че всеки, който няма място на пазара, е излишен баласт. Още Адам Смит в „Богатството на народите“ отбелязва, че ниските заплати са единственият „цивилизован“ начин за ограничаване на разножаването на „нисшите“ класи.

Игват добри времена за демокрацията, защото баластът тепърва ще става все повече.

По времето на робовладелството, феодализма или дори индустриалната революция, огромната част от хората е била отстранена от управлението. Масите роби или крепостни не са имали никакво отношение към вземането на решения. Все пак те са били нужни на властниците – в качеството си на работен добитък. Както един пастир се грижи за овцете си – да са охранени и да дават мляко, така и властта се е грижела за хората – колкото да свършат нужната работа. При борбата между различните властнически банди (иначе казано – държави), включително и днес, броят на добитъка (пардон, на населението) винаги е бил важен фактор.

В наши дни обаче хората вършат все по-малко работа. Физическата им сила практически не се използва като

източник на енергия. Управлението на машините става все по-специализирано, но един специалист произвежда все повече. Вече няма нужда властта да поддържа армии от шивачки, орачи и пр. – дори в Китай се оказва икономически по-изгодно да се въвеждат устремно модерните технологии.

При условие, че се запази количеството създавани блага, все повече хора ще трябва да останат без работа, следователно – без доходи и следователно, според възгледите на пазарна логика – излишни. Излишните хора няма къде да отидат. Колкото и евтино да работят, колкото и малко да потребяват, винаги ще е по-евтино... да ги няма. Системата успява временно да ги интегрира по различни начини, обикновено в сферата на услугите (От 1980 до 2008 г. в САЩ работещите в сектора на услугите са нараснали от 11% до 16%. Работещите в производството са намалели от 21% на 10%) или на държавна заплата (около 25% от работещите в България и 100% от пенсионерите се хранят директно от държавата). Това противоречи на основния принцип на капитализма – увеличаване на печалбата. Един краен случай, в който сферата на услугите включва

почти всички хора, с изключение на малцината, които притежават производството, е толкова невъзможен, колкото и крайния случай, в който всички хора са назначени на отговорни постове в държавната администрация и се администрират помежду си.

Прилагането на моралните устои на капитализма („добродетелите на егоизма“ – както ги нарича проповедничката Ранг) в света на ограничени природни ресурси, в който живеем, води до един единствен изход – отпадането на „безполезните“, „непроизводителните“, „излишните“ от голямото състезание за оцеляване. Както виждаме по-горе, това е толкова античовешко, че дори Бил не го приема. Нито социалните помощи обаче (в какъвто и вид да бъдат поднесени), нито благотворителните мерци на милиардерите (Бил гадява милиарди долари под формата на... софтуер) могат да компенсират клеймото на безполезност, което системата налага на все повече хора.

Колкото и да не им се иска на самоназначилите се специалисти икономисти, безполезността всъщност е психологическо понятие. Човек може да бъде полезен на някой друг човек, но не и полезен „по принцип“. Точно с този аргумент

» » продължава на страница 8

УРОЦИТЕ НА ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Властта корумпира

Ако разполагаме с повече място, щяхме да проучим по-добро цялата техника на пропагандата, водена в Испания от всички партии в такъв широк мащаб.

Пресата на CNT-FAI е главно за пропаганда, поради което новините от фронтите преувеличават победите и омаловажават пораженията, но CNT-FAI не я използва, за да атакува политическите водачи на Народния фронт или да търси политическа изгода. Тя се ползва само за да изтъкне собствените шефове в армията и в политическата и социална сфера. Може да се направят много повече, за да се спечелят симпатиите за анархистическата кауза. В ръководната група доминира идеята за антифашистко единство до такава степен, че „политическата“ линия, възприета от CNT-FAI, прави почти невъзможно използването на по-директните анархистически методи. Обратно, политическите партии нямат скрупули при ползването на своята преса за партийни цели. Никои не прави това по-ефикасно (или по-безчестно) от сталинските лидери в Испания. Хезус Хернандез, един от тях, пише в своята книга „Голямото престъпление“: „Всички полити-

чески и синдикални сили си служеха с пропагандата. Но техните елементи нямаша наша колективна амбиция и пропаганден усет, който ни тласкаше да виждаме и да чуваме навсякъде и по всяко време нашите партийни цели и успехи. От друга страна ние знаехме да ползваме по-добре от всеки оръжието на агитацията и да влияем на масите, за да ги водим към собствените ни цели. Ако ние искаме да докажем, че Ларго Кабалеро, Прието, Азая или Дурути бяха виновни за нашите поражения, няколкостотин хиляди души, десетки вестници и хиляди манифести, стотици оратори в един глас „установяваха“, като неподлежаща на съмнение, злонамереността на тези граждани с такава ярост и постоянство, че в края на втората седмица цяла Испания беше на нашето мнение. Някой казваше, че една лъжа, изречена от някой, е една лъжа, но повторена от хиляди хора тя става относителна истина, а прокламирана от милиони, тя придобива стойността на абсолютна истина. Това е техника, която Сталин и неговите съучастници бяха овладели до свършенство“ (стр. 114) Изучаването на използваните методи би дало скъпоценни сведения за

будещето. Ние ще се заговорим да изразим собственото си мнение, според което демагогията в речите, противно на конференциите и на ораторите от събранията на групите, са най-голямата опасност за целостта на революционното движение. Микрофонът е проклятието на модерните времена и в определени региони на Испания, където земята се обработва с рала още от времето на римляните, хроманите високоговорители не липсват тогава, не липсват и сега! Една характеристика на политическата демагогия е, че веднъж се казва едно нещо, а на другия ден обратното, като си въобразяват, че народът може да им повярва. Вече видяхме класически пример на тази техника в документа от 3 септември 1936 г. против колаборацията, последван скоро след това от хвалебствен хор в полза на правителството, когато CNT се присъединява към Кабалеро. Има и множество други – Гарсия Оливер, който се нарежда сред първите в това, което Федерика Монсени дефинира гордо като „анархистическа династия“, ни предоставя богат материал за изучаване на коруптиращото влияние на властта. Той е този, който на

големия митинг в Барселона на 10 август 1936 г. казва:

„Правителството на Мадрид върва, че може да отиде към формирането на армия, която да победи фашизма, без тя да има революционен дух. Армията не може да има друг облик, освен този, който отразява гласа на народа, и трябва да бъде 100 процента пролетарска. Доказателството е, че спецчастите, карабинерите и жандармерията, които се обединиха с трудовите маси в борбата против фашизма, формираха с тях една народна армия, която превъзхожда организираната върху гърба на народа професионална армия, съобразно класическите концепции“.

На 4 декември 1936 г. на митинг във Валенсия същият оратор, вече като министър на правосъдието, декларира:

„Имаме ли интерес да спечелим войната? Тогава, каквито и да са идеологиите и „кредото“ на работниците и организациите, към които те принадлежат, за да победим, трябва да използваме същите методи като врага и особено дисциплината и единството. С дисциплината и една ефикасна военна организация ние със сигурност ще победим. Дисциплина за тези, които се бият

на фронта и на своя трудов пост, дисциплина навсякъде – това е основата на победата“.

Четири месеца, прекарани в кабинета на министъра на правосъдието, превръщат този храбър и популярен привърженик на прякото действие в апологет на правителството и на концлагерите за политически затворници. На митинг във Валенсия на 3 май 1937 г., същият, малко след падането на правителството Кабалеро и изключването на министрите на CNT от новото правителство, говори за своята дейност като министър. Това е една апология от два часа и половина на закона и ефективността на правителството. Започвайки речта си, той казва, че нейното заглавие би могло да бъде: „От фабриката в Барселона до министертството на правосъдието, тоест от един работник от текстилния синдикат в Барселона до построяването на Нова Испания“. Той напомня за своя работнически произход, добавяйки: „Нека никои не се съмнява, че макар и работник, аз, Гарсия Оливер, бях министър на правосъдието“. И след още няколко фрази: „И аз, Гарсия Оливер, бях министър“ » » продължава на страница 9

ТЕМА НА БРОЯ

Векът на излишните

» » продължава от страница 7

те оправдават проституцията например – щом има клиенти, значи тя е полезна на тези хора. С такъв аргумент можем да докажем, че безимотните са безполезни. Ако помагаш на хора, които нямат пари, излиза, че вършиш нещо ненужно, защото не получаваш пари срещу него.

„Нужни“ остават само собствениците на средствата за производство (енергийни ресурси, автомати, технологични патенти и др.) и специалистите, които ги обслужват. Останалите остава да се докажат като полезни за „нужните“, за да оправдаят съществуването си. Те търсят различни начини – расте секторът на услугите (включително еротичните), расте броят на служителите на властта (включително охранители и военни), расте делът на луксозните стоки в производството. Но дори и в тези сфери технологиите навлизат все-повече и правят все повече хора ненужни за производството. Но все по-нужни за икономиката.

Онова измислено чудовище с невидимата ръка, Пазарът, предоставя две роли – производител и потребител. На практика днес производителите са достатъчно – всеки

тарикат с достатъчно пари може да се уреди „да произведе“ нещо. Потребителите обаче са към и са все по-малко платежоспособни на фона на огромната маса произведени стоки. Затова Пазарът започва да буксува. Тук отново навлиза сферата на услугите – ролята на производителя и потребителя се разширяват в роли на продавач и купувач. За продан вече не е само плодът на труда, но и онова, което е спечелено от столетната борба за права на хората – от правото на политически глас до... правото да легнеш с човек, когото обичаш. Пазарът вече умее да продава неща, които по времето на Адам Смит не са и сънували – например правото да гледаш телевизия без реклами, т. е. купуваш правото да не ти продават. Обикновените хора могат все по-малко да предложат и затова, ако искат да живеят „като нормални хора“, трябва да намерят да продават нещо.

На подсъзнателно ниво хората усещат това. Патриархалното семейство е било обусловено от общото обременяване на земята. Работническото семейство е било обусловено от общата работа в предприятията. Постмодерното семейство... се разпада, защото обща работа... няма.

Животът на хората днес е по-удобен, но много по-динамичен отколкото преди 100 или преди 500 години. Не е ясно къде е стойността на човека – не е в принадлежността му към рода, не е в способността му да произведе. Може би е в умението му да продава. Онзи, който не умее да продава, остава излишен. Дори да не го осъзнава, той усеща празнотата на непълноценността си.

В рамките на ценностната система, която е обвързана с производството, чийто морал в голяма степен все още господства в публичното пространство, съвременният човек не може да се чувства пълноценен. Може би инстинктивната реакция на това са контракултурите, които са се опитали (изглежда, общо взето, неуспешно) да осмислят по нов начин съществуването на човека. По-актуалната ценностна система, която все-повече се налага публично, е ориентирана към консуматорството. Един човек, който не умее да накара другите да консумират нещо, може да бъде ценен само като консуматор сам по себе си.

Подобна ценностна система не оставя място за солидарни взаимоотношения. Напротив, тя паразитира върху тях и постепенно ги унищо-

жава в така наречения „мрежов маркетинг“, при който разпространителят изгражда мрежа от свои клиенти, които на свой ред се превръщат в разпространители за други хора. Подобни „маркетингови“ мрежи се изграждат върху съществуващите мрежи от хора, създадени на друга основа – роднински връзки, междуличностна симпатия и прочие. Като се вземе предвид, че според данните на самите компании 99,9% от участниците в края на краищата губят от парите си, можем да си представим по какъв начин тези „бизнес“ отношения влияят на междуличностните връзки.

Хората губят пари, губят и близки – логичният краен резултат е да умират бедни и самотни. Лишено от икономически основания за творчество, общуването им с другите хора слиза до нивото на стагнато поведение. Масмедийите заместват междуличностното общуване с общуването между индивида и „стагото“ и изземват функциите на общността. Ролята на пасивен зрител съответства на ролята на пасивен гласоподавател – дори напоследък е модерно зрителите да си плащат, за да се отчита гласът им в телевизионните предавания.

В политическия живот личностите също са излиш-

ни. Хората са превърнати в част от масата, оценяват се чрез преброяване на гласове по въпроси, които някой друг поставя. „Автоматизира“ се дори начинът, по който правят избора си. Политическата система, която в последните години замества дори диктаторските режими, го толкова се е специализирала, че умее да създава илюзията, че избираме нещо, когато практическите резултатът от избора не ни касае.

Огромната част от нас остават излишни – и в материалната, и в политическата сфера на обществения живот. В допълнение към прекуите следствия от недостатъците на капитализма – недоумъка и несигурността, това внася в живота им чувство за неудовлетвореност и изолация. Докато през последните стотина години, с развитието на „социалдемократичните“ практики, системата намира начин поне временно да тушира прекуите следствия, струва ми се че тепърва ще расте броят на хората, които осъзнават, че нямат място в този свят. Не защото са гладни, а защото са осъзнали, че системата няма нужда от тях и ще ги унищожи – физически или морално. •

Златко

УРОЦИТЕ НА ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Властта корумпира

» » продължава от страница 8

тър на правосъдието”, отбелязвайки скромно: „Но не вярвайте, че бях такъв във всяко отношение...” (По едно любопитно съвпадение, Хуан Педро озаглавява речта си „От стъкларската фабрика в Матаро до министерството на индустрията”. Впечатлението е, че Гарсия Оливер, както и Педро, считат смяната на поста от работник на министър за забележително завоевание и подобряване на условията, а не като изключителна жертва на всичко свързано с анархистическите принципи.) Особено многозначително е, че в своята реч Гарсия Оливер не се смущава изобщо да изтъкне редактираните от него постановления, чието нарушение се наказва с дълги години затвор, а неговите предложения за реформа на наказателния закон говорят за дълбокото влияние, оказано върху него от властта, и за неговото убеждение, че природата на правителството се е променила поради представителството на CNT в него. Този аргумент не може в крайна сметка да не го доведе до същата онази логика на социалистите и реформистите, според която анархизмът ще дой-

де, когато парламентът бъде съставен от анархисти!

„Аз имам основания да вярвам – декларира Гарсия Оливер, интерпретирайки новата икономическа организация, – че има неща, които трябва да се колективизират, защото могат; че има такива, които могат да станат комунални, защото не могат да бъдат колективизирани от съображения за икономическата ефективност и производителност; че има други, които трябва да бъдат национализирани, защото в днешните икономически условия, временни или постоянни, те не могат нито да се колективизират, нито да се комунализират. Аз имам основания да вярвам, че има неща, които трябва да бъдат оставени за свободна експлоатация от дребните собственици и индустриалци. Всички съществуващи проблеми могат и трябва да намерят своето решение с помощта на едно добро правителство, съставено от хора, които работят, посвещават малко време на политиката и решават проблемите и организират работата, която трябва да се извърши”.

От четиримата министри на CNT-FAI в централното правителство, само Федеру-

ка Монсени публично се „отказва” от своето битие на министър, макар че не можем да бъдем сигурни – предвид качествата ѝ на „оратор на движението” – до каква степен причини, различни от принципите, са играли роля за отказа ѝ. В едно писмо до Хуан Лопец, писано наскоро след „освобождението” на Франция, тя изразява мнение, че въпросът за колаборация или за въздржане от участие в политиката не е единственият, нито най-важният за обсъждане.

„Проблемът е да направим от CNT и от анархистическото движение една организирана сила с една „линия на поведение” – уточнява тя – с една програма за незабавно действие и с една ясна визия за утрешния ден и нейните възможности, както в Испания, така и в чужбина... Може би не сме съгласни по всички точки, но аз съм сигурна, че ще намерим съгласие по един фундаментален въпрос: необходимостта да се подготвим за връщане в Испания с една морална и идейна линия, твърде различна от тази, която съществуваше през 1936 г. Опитът, както и уроците от събитията, трябва да ни послужат. CNT трябва да бъде истински солидна, масивна, организирана по твърди

директиви, с една дисциплина и реалистични цели, без да губим от поглед нашата крайна цел (нашия идеал), ако не искаме да станем като другите (политически партии)...”

Самият Хуан Лопец, който справедливо констатира „авторитарния” дух на писмото, продължава да бъде привърженик на колаборацията. Той е удовлетворен от участието на един представител на CNT в емигрантското испанско правителство (ръководено от Хирал), което от 1947 г. не представлява никого, и поддържа сътрудничеството с политическите партии, враждебни на Франко, с изключение на комунистите, както и необходимостта от една политика на силата от страна на CNT. Би следвало да кажем, че Хуан Лопец не казва, че е анархист; той е синдикалист, който вярва в политиката и „революционното” правителство. Както отбелязахме вече, ние не знаем как той примирява своята критика на „диктатурата” на FAI в CNT, която пречи на истинската демокрация поради контрола над синдикатите, със своята защита на „еволуцията” на CNT в посока на властта. Определено той не препоръчва правителството да бъде контролирано от

управляваните. Нашето впечатление е, че като поддържа създаването на Изпълнителен комитет на CNT, отговорен пред правителството, а не пред организацията, той споделя същия „авторитарен дух” с Монсени, Хуан Педро и Гарсия Оливер, който в днешната политическа пустиня поддържа необходимостта от създаването на една... анархистическа партия. Това не са и единствените злини, причинени от властта в редовете на революционното движение. Тя разрушава революционния морал и на множество по-нисши съветници, стопански ръководители и псевдо-издатели. Ние не претендираме, че знаем до каква степен тези лица ще определят бъдещата политика на CNT. Може би социалният опит и завоеванията на испанските работници и селяни през годините 1936-1939 им показват важността на това нещата да се правят от самите тях, без правителства и „влиятелни ръководители”. Ако наистина е така, то политиките и демагогите ще трябва да водят тежка битка в бъдеще, за да изградят CNT по свой образ и подобие. •

(следва: Сталинистите – авангард на контрреволюцията)

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Един спомен от 1946 г.

БОЛШЕВИКИТЕ НЕ ПОБЕЖДАВАТ ФАШИСТИТЕ. ТЕ ГИ НАСЛЕДЯВАТ.

По случай 10 години от революцията в Испания, на 19 юли 1946 г., нашите другари организираха внушителен митинг в открития голям кинозалон на Топалови в гр. Радомир. Вечерта салонът беше така препълнен, че хората, които бяха закъснели, не можеха да се побрат и някои се бяха покачили на оградата.

Като оратори на митинга бяха обявени един болшевик, един земеделец и трима анархисти: Петър Михайлов – учител от гр. Радомир, Петър Димитров – студент от София и големият трибун Манол Васев. Той говори последен и така омая публиката, че когато привърши речта си, от нея се разнесоха масови възгласи: „Още, още!”

Наистина баи Манол очерта много добре, на разбран за хората език, събитията от 1936-1939 г. Разказа за важните моменти в тази революция, за масовото участие в нея не само на работниците, но и на селяните, описа сраженията на фронта и масовото създаване на колективи в селата. Митингът приключи с много обаичи от страна на радомирските граждани.

Въодушевени от този успех, решихме да проведем митинг и в Перник. За цел-

та свикахме събрание на младежката ни организация „Елизе Реклю” и помолхме двама по-възрастни наши приятели Димитър Василев Стоянов и Боян Александров (Баба̀та) да отидат при големците на БКП и да опитат да уговорят провеждането на общ митинг срещу Франко и фалангата. Пернишките болшевишки вождове обаче отказали всякакви преговори и заявили: „Тук не ви е Радомир, няма да има никакъв митинг срещу франкизма нито от нас, нито от вас!” Веднага бяхме уведоменни за този резултат. Болшевиките обаче бяха излъгали, че няма да има митинг. На следващия ден, с големи афиши те приканваха пернишките граждани да посетят организирания от партията митинг, на който щял да говори изтъкнатият им геец Боян Българанов. Митингът беше обявен за 20 часа на площада пред минната дирекция.

Като разбрахме измамата, ние – част от организацията – се събрахме преди митинга и набързо се разбрахме да разпространим наши позиви. Измислихме лозунгите, които ще скандираме, разпределихме кой къде ще застане сред публиката и когато градският часовник удари 20:30

часа, позивите да се хвърлят в публиката, която щеше да слуша речта на болшевишкото величие.

Описах този случай, за да го знаят младите анархисти, някои от които все още мислят, че фашизмът е по-голямата злина от болшевизма.

Акцията ни мина успешно – така, както се бяхме уговорили. Разхвърлихме позивите и хората се юрнаха да си вземат от тях, ораторът спря да говори и цивилни и униформени ченгета се впуснаха да ги изземват от ръцете им. Някои не ги даваха и на площада започна боричкане между ченгета и граждани.

След като духовете се успокоиха, ораторът продължи да говори за Испания по сталински маниер. Вечерта

след митинга никои не беше задържан, но на сутринта прибраха Мария Доганова (съпругата на Жак Петков от Копривица). Видяла я нейна съученичка-съседка, когато разхвърляла позиви, и разказа на баща си. Той като правоверен партиец побързал да направи доноса си в партията и в милицията. Тъй като не се бяхме уговорили да откриваме участниците си в акцията, Мария разказа за някои от участниците. Арестуваха Илия Здравков – строителен техник в мина Перник. Той имал неблагоприятното да отрича, поради което го бяха пребили до смърт. На другия ден арестуваха Боян Алексков Стефанов – работник в машинната служба – и моя милост Александър Наков. При разпита не отрекохме участието си в акцията, като отстоявахме правото си на протест срещу Франко и че с нито една дума не сме засегнали техния режим и власт. Тогава следователят-бияч Георги... (?) обърна разпита в друга посока: „Вие двамата сте били преди 9-ти във фашистките затвори, анархистите ви имат доверие и вие сигурно знаете кой от пернишката организация поддържа връзките със София, Дупница, Радо-

мир, Брезник и Кюстендил?” Ние отрекохме да знаем нещо от интересувашото го и започна един побой с палки и с юмруци срещу двамата ни. Накараха ни да си свалим обувките, но аз се съпротивлявах и докато те ги сваляха, започнах да ги наричам „фашисти” и каквото ми дойде на уста. Боян обаче млъчеше като пън. След като краката посиняха и се подуха, донесоха тенехи със студена вода в които ги натопихме. Когато отоците спаднаха, боят продължи отново и тъй като не даде желан резултат, завързаха малките ни пръсти с оголения кабел на един индуктор от рудника и завъртяха дръжката му. След като и токът не помогна – ние отричахме всичко, от което се интересуваша, – разпитите и инквизициите продължиха 24 часа, след което ни освободиха, без да са постигнали целта си, макар че новите ченгета се оказаха по-настъргвени в опазване на „народната власт” от старите.

Описах този случай, за да го знаят младите анархисти, някои от които все още мислят, че фашизмът е по-голямата злина от болшевизма. •

Перник, юли 2012 г.
Александър Наков

ПРОБЛЪСЦИ

Съгубата на анархизма

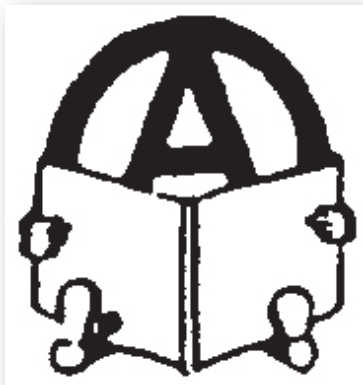
Някои, хич не глупави критици отбелязват засилване на идеите на ленинизма в средите на анархистите в САЩ – например Спенсър Сьншайн отдавна говори за това. Срещу ленинистите се опълчват привържениците на субкултурите с анархически оттенък (пънкари), но те пък нямат никаква политическа платформа. Друга „специфика“ на американския анархизъм днес е подкрепа на национализма на малцинствата – около 80 на сто от другарите са съпричастни с това явление – или наличието на женски, черни и други „профилирани“ анархогрупи, обособени по расов, полов или друг признак... Това ако не е предпоставка за разделение и свирепи фракционни борби – здраве му кажи. Навярно анархизмът е адекватен като движение единствено в хода на реална масова социална борба, докато във вида на контракултурни кръжоци лесно се изражда в сборища на непоправими чекиджии...

мнение на анонимен американски анархист, публикувано в блога на Shraibman

Аз ще добавя, че, когато забелязах подобни тенденции

в движението, проявих интерес към едно течение в марксизма („комунизъм на работническите съвети“). Не от симпатии към марксизма, а тъкмо заради нуждата за сравнение. Открих в тази, иначе революционна и безвластническа фракция малки групи хора, мнозинството от които смятаха, че воденето на каквато и да е агитация било... вредно авторитарно зло! Ни повече, ни по-малко. Работниците по предприятията сами щели да организират социализъм, докато активистите само трябвало да наблюдават и анализират. Думите са излишни, но се налага все пак да се кажат няколко.

Когато едни са готови за целуват нечий задник, само защото той е черен, а други смятат разпространяването на собствените си идеи за недопустим авторитаризъм, това не говори добре за състоянието и насоката на дадена идеология. Как се стигна дотук? Та нима анархизмът и „комунизъмът на работническите съвети“ не бяха едно време мощни международни движения, обединили стотици хиляди революционери? Превземали заводи, събирали цели опълченски армии?

Не твърдя, че сегашните представители на тези движения са цдиоти от първия до последния човек. Напротив, има хиляди интересни, умни, социално активни и адекватни люде. Не заемам и позата на единствения „свещен“ – и аз си имам достатъчно кусури. Обаче, скъпи другари, картината е направо отчайваща!

Последните в историята значителни революционни движения, стремили се (не във всичко и не всякога) към самоуправление, към освобождаване на народните низини от експлоатацията, не бяха анархически, в тях не откриваме никакво или почти никакво влияние на анархисти. Имам предвид работническите съвети в Унгария през 1956 г., полската Солидарност през 1980-1981, ра-

ботническите движения във Франция и Италия през 60-те и 70-те години на миналия век.

Случайно ли е това? Ами ако съвременните анархизъм и безвластнически комунизъм вече са изчерпани проекти? Ако не са в състояние да решат задачите за построяването на нов свят, основан върху сдружаване на самоуправляващи се трудови колективи? Надявам се да греша. И все пак? Ами ако сме в навечерието на появата на ново социално-революционно движение на най-онеправданите маси? И ако то ще израсне от съвсем други традиции. Какви?

Кой знае. Предвид увлечението на сегашните градски сиромаси (лупмени и работници) по религията, дали няма да тръгне именно на тази основа? Фундаменталисти, салафити, протестантски секти, еврейски ортодокси – всички станаха доста популярни. Те обаче не предлагат никакво базисно решение на социалните проблеми. И те като неопънковете повече са загрижени за идентичността, правилата за обличане и нормите в секса. Цялото им влияние се крепи върху говоренето на разбираем за възрастните маси език, както

и върху директния подкуп – чрез раздаване помощи на бедните от средства, предоставени им от богати спонсори, единоверци. Те не разполагат с проекторешения на колосалните проблеми, свързани с мизерията, икономическото неравенство, околната среда. Как тогава ще се справят? Никак. Цялото им говорене е популизъм, демагогия, глупости на търкалета. Затова след известно време ще настъпи масово разочарование в прокламираното от тях. Тогава може би ще възникне ляво крило на шиитите или братята-мюсюлмани... или направо нова религия, подобна на онази, която е в процес на формиране в анархическата комуна Аурамба в Етиопия. Радикалните религиозни учения овладяват умовете на милиони хора, които очевидно не ще създават общности на лесбийки, но може би ще поемат по пътя на социално-революционните идеи, защото просто няма накъде другаде да тръгнат. Ще заемат тезисите на Бакунин или Рюле – съвременната информационна достъпност го позволява.

Има друг вариант обаче – чака ни нова ера на мракобесие. •

Shraibman
превод Христо Николов

ТЕОРИЯ

Анархията не е утопия

Много пъти, докато агитатори анархисти излагат своите виждания за бъдещото устройство на обществото, слушателите и най-вече опонентите измежду тях реагират с една дума: „Утопия!“

Анархизмът е мирозглед, който не се примирява с клишетата. Клишираното реагиране означава закърняло живо мислене. Закърняла способност за мислене – това е мечтата на всеки властник, независимо от сорта власт, която притежава и упражнява – политическа, административна, идеологическа или икономическа, – защото над немислещи хора се властва по-леко и сладко.

„Утопия“ се използва за щяло и не щяло като синоним на „невъзможно“. Някои речници посочват това значение като второ, но първоначалният смисъл гласи: „място, което не съществува“.

Всяко нещо някога е било нищо, не е съществувало. Затова, когато някой заяви, че е анархията е утопия, той просто констатира факт, независимо, че навярно желае да отрече изобщо всякаква вероятност анархическото общество да се реализира. При това, очевидно поради невежество, често агресивно невежество, такъв човек хабери си няма, че отделните анархи-

чески практики ги е имало от зората на човечеството, че те съществуват и сега, мнозина ги използват и прилагат сред свои близки и приятели, макар малцина да ги признават като такива.

Анархизмът възниква именно от събирането на тези практики на свободна воля и действие, на съгласие и сътрудничество, взаимно уважение и стремеж към справедливост за всеки, каквато я заслужава с делата си спрямо околните. Идеологията на анархизма е събиране на всичко най-добро от човечеството и обобщаването на това добро в единна обществена система – да, точно така, – в една „утопия“. В нещо, което сега го има само във вид на проблясъци и фрагменти.

Как изглежда анархокомунистическата утопия?

Приблизително по следния начин, с поправката, че всяка една прогноза за бъдещето рискува да се окаже бледо подобие на реалността, наивна мечта, подобна на опасенията на учения Менделеев, че основният проблем на градовете през ХХ век ще бъде конската тор:

Териториални сдружения, които отговарят за сто-

панисването на земи и природни ресурси, уреждат битовите и комуналните взаимоотношения между хората на тази територия. Тези сдружения се управляват от общи, прякодемократични събрания на всички живущи в границите на сдружението, а границите, както и координацията и взаимопомощта между отделни територии, се уреждат чрез федерации на териториалните сдружения. Териториалните сдружения формират доброволни структури за реагиране при бедствия и аварии, контролират дейността на стопанските обекти и инфраструктура, подсигурият съществуването на звена за медицински услуги и образователни заведения. Материалните потребности на жителите на сдруженията и техните федерации се формулират от потребителски съвети, които образуват собствена федерация – тя контактува с федерациите на производителите на потребителски продукти и услуги, контролира качеството на продукцията, нейното количество и срокове за изпълнение.

Собствеността в тази утопия, освен лична, е изцяло обществена, тоест нито териториалните събрания, нито потребителските съ-

вети притежават земи и сдружения в днешния смисъл на думата. Те само ги стопанисват и ползват – в интерес и по волята на всяка личност, а оттам и в интерес на обществото (в смисъла на „споразумението“ между хората). Същото се отнася и до производствените предприятия – техен „собственик“ е цялото общество, но разпореждането става със силите на трудовете им колективи. Производителите получават поръчки от потребителските съвети, като на свой ред се обръщат към други производители, които да ги подсигурият с всичко необходимо за изпълнение на поръчките. По този начин стопанството на федерациите е планово, то не пилее ресурси в конкурентна надпревара, не укрива информация под формата на „фирмена тайна“, а значи всичко е видимо и прозрачно, оставено да го оцени всеки един човек.

Производители, потребители, териториални съвети – това са едни и същи хора, обединени от общи интереси, взаимно обвързани, но не и зависими, неподвластни един на друг.

Така изглежда анархическата „утопия“ в обозримото бъдеще.

Тя обаче надали ще остане в този вид за дълго. Неограниченият достъп до информация, липсата на йерархични структури логично ще доведе до бурно развитие на технологиите, които едва кретат в менигемето на капиталистическата система и оковите на държавността, без да могат да развият пълния си потенциал.

Най-предвидимият ефект би бил съкращаване на работното време до изчезване на наложената нужда от физически труд. Може някой да изсумти нещо в смисъл, че ние, анархистите „утописти“ всъщност изповядваме някаква религия на прогреса. Религията е безкритично следване на неоспорими догми, което е диаметрално противоположно на научното предвиждане на бъдещ резултат на основата на редица предишни, чрез логично доказване – то привлекателно всякакви съмнения и спорове, за да намери истината – да я отдели от илюзиите. Нека това обаче свършат самите опоненти – тъкмо ще имат повод да извършат едно полезно упражнение по творческо мислене.

Няма да ги забоят главите от това. Може и да им хареса, а защо не и да се превърне в полезен навик. •

Хасан Девринджи

ЗА КАКВО СЕ БОРИМ

Анархия – това го може всеки

Дръзвам да дам в тази статия рецепта за светло бъдеще, като си давам сметка с колко иронични, да не речем саркастични асоциации е претоварен този израз. Но ако не копнеем за светло бъдеще, значи настоящето ни е в зряч и животът губи своя вкус и смисъл.

Колкото и да сме анархисти по убеждение, колкото и да занимаваме акъла си с теории, на практика системата ни принуждава да работим за нея: плащаме сметки на монополисти и данъци на държавата, работим за разни чорбаджии, теглим заеми от банки (и не смеем после да гъкнем, иначе ще ни оставят по гол задник и без покрив над главата), пазаруваме, продаваме, консумираме... Въртим мелничните камъни на системата, която ни е поробила и ни смила на гоно за употреба брашънце.

Нима имаме друг изход? Параграфите на закона достигат до нас под формата на полицейска палка. Когато ни нападат, нямаме легитимното право да се защитим, когато ни притиснат отгоре, залъгват ни, че само с преговори и компромиси ставала оправията. Убежденията ни са едно, а живеем според действителността – сърбаме я, каквато ни е надробена от властниците.

Да, сам човек трудно би успял пълноценно да живее според убежденията си, особено ако те са истински алтернативни на сегашния строй, без да представляват „поборени“ аналози на капитализма и държавността.

Именно поради това търсим и се събираме с единомишленици. От групи за взаимопомощ получаваме организация, изградена на федеративни начала, с формулирани стратегически цели, с набор тактически похвати. Целта ѝ е да води последователна пропаганда и да привлича в своите местни сдружения нови и нови хора. Именно тя може да играе ролята на гръбнак и комуникационна среда, около която да се развиват групите за взаимопомощ, да възникват нови общности. Разбира се, тези общности могат да възникнат и самостоятелно, проблемът е, че по-трудно биха устояли на интеграционния натиск на „околната среда“.

Какви общности?

Например всяко задружно домакинство е пример за пограждане. Сдружение на няколко такива апартамента в един жилищен блок правят впечатление. Ами съюз, скрепен със свободен договор, между

два-три блока – това вече е зачатък на анархическа самоуправляваща се община, същинска комуна с „предмет на дейност“ междусъседско погаждане във всекидневието и солидарно решаване на битови проблеми на общи събрания, без оглед на „външните“ законови нормативи. Събранията могат да изглаждат спорове и конфликти, без да се стига до официалните съдилища (и залудо хранене на юристи), според разбиранята за справедливост. Възможностите на такава комуна да живее по-хубав живот многократно превъзват възможностите на всеки отделен човек от нея.

Начините за конкретни подобрения са безброй.

Работилници в гаражи и приземни етажи за обслужване на участниците в комуната. Доброволни бригади за ремонт на жилища и автомобили. Самите автомобили, според точна всеобща уговорка, превърнати в „обществен транспорт“ на комуната – значи рязко намаляване на разходите на отделно домакинство за гориво и поддръжка. Колективно обсъждане на всеки проблем за търсене на най-доброто решение без оглед на „външните“ законови нормативи. Собствена комуникационна мрежа – незави-

симост от мобилните оператори. Собствено полуvirtуално-полуреално читалище. Неформална детска градина (съглашение между майките и просто доброволки с достатъчно свободно време), защо не и училище, професионални курсове (немалко пенсионери владеят занаяти и майсторлъци, кому ще ги оставят?) – важни са знанията и уменията, не тапията. Облагородяване на междублоковите пространства според желанията на хората, по техни собствени проекти, не според приумици на чиновници и претенденти за апетитна собственост.

По силите на една погодна комуна е да си построи съоръжения, които намаляват енергийната консумация на сградите, включително за генериране на ток и топлиенергия (за което сега е необходимо дълго блуждаене през разрешителни инстанции). Доброволни дружини за опазване на реда и взаимна помощ в екстремни ситуации (полицията ясно кого пази – мутрите, работодателите и министрите, но най-вече собствените заплати). Преди контакти с еднолични и наистина кооперативни селски стопанства за набавяне на продукти – и тяхното премислено и солидарно

разпределение между комунарите. Та дори и собствени такива стопанства – пак на село и във вилните зони (като вилните имоти на комунарите биха могли да станат чудесни почивни станции за цялата комуна – и всеки ще ги пази и поддържа, защото ги възприема като „свои“). Здравни консултации от страна на живущи в комуната медици, защо не и собствена „Бърза помощ“ – част от задълженията на доброволните дружини.

Има още много други форми и дейности, които самите хора ще измислят, за да живеят добре и достойно.

В същото време нищо не ограничава отделните лични и семейни контакти и отншения на комунарите с „външния свят“.

Важното е подобни откровения на анархия да осъзнават себе си като зародиши на светло бъдеще. Като унищожители на гнилата тъкан на сегашните обществени отншения, която тъкан да заместят със собствената, социално здравословна плът.

Друг въпрос е доколко мирно това заместване би станало поради съпротива и даже агресия от страна на дугулата гангрена „държавата – капитализъм“.

Шаркан

ЩО (И ЗАЩО) Е СОБСТВЕНОСТ?

Неограничени ли са човешките потребности?

Икономистът Томас Малтус смятал, че населението расте в геометрична прогресия, докато материалните блага – най-вече храната – се произвеждат в аритметична. Ето защо в самия край на 18 век той предрича световна продоволствена катастрофа след 50 години. Времето, наред с по-точните наблюдения, опровергава сметките му, но идеята, че болестите, гладът и войните вършат „полезна“ демографска работа, се оказва привлекателна за апологетите на неравенството. От десетилетия, ако не векове, ехти претендиращата за научност „истина“: *икономиката е изкуството за балансиране между ограничените природни ресурси и неограничените човешки потребности*. Оттук се вади изводът, че никакви алтернативи на сегашния стопански модел няма и не може да има.

Но дали наистина теоремата е доказана? Не, тя се състои от два постулата, приети за очевидни: крайни ресурси, безкрайни нужди.

Всеки ресурс може да се употреби само веднъж с минимум енергия за извличането и оползотворяването му. Същият ресурс обаче подлежи на рециклиране или синтезиране – при наличие на

достатъчно енергия. Ограничена ли е енергията на човечеството? Засега – да, въпреки че се къпем в нея – секундната мощност на Слънцето възлиза на трудната за осмисляне стойност 383 трилиона теравата. Ограничена е от технологиите за нейния добив, а те от своя страна изпитват осакатяващите ограничения на господстващите обществени отншения.

Сигурно ограничен ресурс е самата територия? 60 на сто от сегашното население на света обитава 29% от площта на земните континенти – крайно неравномерно разпределение с всичките проблеми от този факт, отново следствие на социалната организация на човечеството. Тук не включваме ресурсите на Космоса – обеми пространство, площи на планети, луни и астероиди. Всичко това са ресурси, възможни за усвояване благодарение на науката и техниката, но не и при бакалския подход на капитализма, не и в рамките на политическите игри за нагмоцие, в хода на които хората сами си пречат да живеят.

Все пак, населението нима не расте главоломно? От 1989 г. темповете на нарастване се забавят. Населе-

нието продължава да се увеличава предимно в изостаналите и мизерстващи райони на света, сред причините за това е и липсата или забраната на противозачатъчни средства. В развитите страни наблюдаваме точно обратното – застаряване и стопяване. Отново капитализмът, отново властническите традиции и разпоредби (като криминализирането на абортите например, независимо от обстоятелствата на забременяването) носят пълната отговорност за изоставането и мизерията.

Следователно „безкрайността“ на потребностите поради чисто механичното увеличение на населението все пак си има таван. Имат ли таван потребностите на отделния човек и за потребности или за лакомия става дума?

През първото десетилетие на 21-ви век световното производство успява да осигури годишно на всеки човек (от новородено бебе до грохнал старец) минимум по 120 кг царевича, 100 кг ориз, 90 кг жито, 55 кг картофи, 20 л мляко, 85 кокоши яйца (без да броем други продукти), 288 кг цимент, 192 кг стомана и повече от половин тон петрол. Въпреки това стотици милиони страдат от пре-

яждане, а двойно повече – от недохранване и глад. Това се дължи на капиталистическия начин на производство и разпределяне на богатата. Именно пазарната икономика се нуждае от неограничено нарастване и платежоспособно потребление. Когато някаква потребност достигне естествените си прегели (*не може да се спи в повече от едно легло едновременно*, както казват старите хора, като добавят *накрая: нито да се легне в повече от един гроб*), веднага се създава и натрапва нова „потребност“ чрез реклама (100 канала кабелна телевизия) или нормативна принуда (например ползването на „услугите“ на държавната администрация). Обосновката е все една и съща: *човекът е алчен по природа. Всеки иска черен хайвер с шампанско всяка вечер, вила на тропически остров, личен самолет, яхта, лъскави дрешки, диаманти, перли... Хората искат да са богати и то не просто богати, а по-богати от другите!*

От години, завързва ли приказка с познати и непознати, току се сетя за „неограничените потребности“. И питам хората: *ти искаш ли яхта? Тузарско имение? Лимузина? Диаманти? Кюфтета и хайвер до пръсване всеки ден? От-*

начало реагират със смях: *искам, как да не искам! После се замислят и казват: абе, две стаи с кухня и баня ми стигат. А тази къща на три ката дето си я построил? – питам. Тя е за децата, за да не бхтнат като мен цял живот – следва отговорът. – Здраве да има! И добри съседи, верни приятели. Друго в повече – само нерви и главоболия! Мразя да робувам на вещите! Ама се налага... – отсичат и въздъхват в края на разговор поне седем-осем души от всеки десетина разпитани.*

Така на практика осмислените потребности на обикновените хора се оказват доста скромни. Лакомията се оказва привнесена от волята на малцинството богати. Които не богатеят, той задължително е побит в мизерия. Нагпревара за оцеляване, не и естествена потребност.

Следва обаче да се признае, че съществуват поне три вида потребности, които наистина нямат насищане. Жаждата за знания, краста да вършиш нещо смислено, нуждата от общуване със себеподобни. С една дума, потребността да бъдеш свободен – единствената реално неограничена потребност.

От какви и колко ресурси се нуждае тя? •

Васил Арапов

РАЗГОВОР НА МАСА

За анархията с професор К.

Добре, общини с разисквания на общи събрания, но нали накрая разискванията трябва да ги обобща един и да вземе решението?

Ти говориш за епохите на фараоните или абсолютизма, макар че и за тогава има какво да се каже. Днес решенията се вземат колективно след отчитане на различни интереси, пазарлъци и с... консенсус. Това обаче са решения, съобразени с колектива на „елитите“, охранявани от машината! Ние искаме да я унищожим, на тясно място да разисква, да взема решения и да ги привежда в изпълнение въоръженият народ!

Че как ще стане това? Ами те ще се изпозастрелят толкова много хора с различни виждания, манталитети, желания...

А как става днес между „елитите“, за които споменах? И какво значи „толкова много хора“? Шепа хора или дори един-единствен ли трябва да взимат решения, за да функционира обществото? Дори в средновековието или при сталинизма Папата или Сталин е трябвало да се съобразяват и отчитат, да се

допитват или негласно да се съобразяват с интересите на милиони бюрократи, полицаи, военни и т. н., без което те биха ги ликвидирали.

Живеем в епоха, в която все по-вярно звучи забележката на Волтер: „Има един, който е по-умен от всеки от нас – народът!“ Нали вие, демократите оставяте на същия народ да избере тези, които ще решават вместо него? Как се доверявате на зрелостта на избора им? Няма ли да е по-добре да разискват всички детайли и накрая да изберат решението на собствените си проблеми, а не да ги оставят в ръцете на господарите „слуги“?

Няма ли да се стигне до безконечни бръщолевания, караници и т. н., което ще направи консенсуса невъзможен?

Нуждите и животът ще ги доведат до правила и обичаи, които ще им помогнат да се справят с такива ситуации.

Това няма ли да трае много дълго и няма ли да забави развитието, да се окаже много по-неефикасно от вземането на еднотипни или парламентарни решения?

За къде да бързае – пред нас е цяла вечност. Това в кръ-

га на шегите, но защо да смятаме, че хората са идиоти, които не разбират нуждите и интересите си? Ако пък сред тях има достатъчно количество идиоти (след революцията ще изключим днешното медийно видиотвяване), нещо гарантира ли ни, че „избраните“ или наложилите властта си чрез насилие са по-малки идиоти от среднотатистическия труженник или „обикновен“ член на дадена общност – от селската до общочовешката?

И така, вместо „избор“ и след това 4 години да решават вместо нас при демокрацията, доживотното при диктатурата или наследството и вечно при монархията, перманентно вземане на решение от въоръжената общност и провеждането му от нея. По всички въпроси – локални, регионални или световни – без изключение и независимо от естеството и характера им. Такава е дилемата – или един/неколцина (стотици или хиляди), или всички, които са заинтересовани от решението на един засягащ ги проблем. Трета възможност няма.

Провел разговора Г. К.

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

КНИГИ:		
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	3 лв	
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	3 лв	
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	3 лв	
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	3 лв	
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x3 лв	
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	3 лв	
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	3 лв	
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	3 лв	
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	3 лв	
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	5 лв	
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	7 лв	
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	5 лв	
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	4 лв	
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	7 лв	
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	4 лв	
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	7 лв	
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	6 лв	
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	7 лв	
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	4 лв	
20. Спомена за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	7 лв	
21. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x7 лв	
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	7 лв	
23. Един проект за социална революция – ФАФ	4 лв	
24. Спомена – Стоян Цолов	7 лв	
25. Статии – Георги Божилов	10 лв	
26. Христо Ботев – Евгений Волков	7 лв	
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв	
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв	
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв	
30. Спомена за бъдещето – Желязко Петков	5 лв	
31. Достоен живот – Трифон Терзийски	4 лв	
32. Лични откровения – Георги Божилов	7 лв	
33. Емигрантски спомени – Георги Константинов	2x7 лв	

БРОШУРИ:		
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	2,50 лв	
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	2,50 лв	
3. Що е анархизъм?	2,50 лв	
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	2,50 лв	
5. За общината	2,50 лв	
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	2,50 лв	
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	3 лв	
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	3 лв	

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 1 юли 1876 г. Берн, Швейцария умира руският революционер и теоретик на анархизма Михаил Бакунин.
- На 4 юли 1807 г. е роден известният италиански революционер Джузепе Гарибалди.
- На 5 юли 1905 г. умира френският анархист и теоретик, видният географ Елизе Реклю.
- На 6 юли 1934 г. в Париж умира анархистът революционер, „бащицата“ Нестор Махно.
- На 6 юли 1837 г. е роден Васил Левски в Карлово.
- На 7 юли 1986 г. в Полски Тръмбеш умира анархистът Васил Тодоров – Народа, политически емигрант във Франция, прекарал дълги години във фашистките и болшевишки затвори и лагери.
- На 8 юли 1546 г. умира на кладата реформаторът Жорж Вишар.
- На 11 юли 1903 г. се състои конгресът на Петрова нива и е взето решение за избухването на Преображенското въстание.
- На 12 юли 1828 г. е роден руският революционер, философ, писател и литературен критик Николай Гаврилович Чернишевски.
- На 13 юли 1789 г. Шарлота Корде убива Марат.
- На 14 юли 1793 г. е превзета и разрушена Бастилията в Париж.
- На 15 юли 1922 г. в София умира легендарният анархист Петър Ангелов Мазнев - Даскала.
- На 17 юли 1892 г. умира италианският безвластник Карлос Кафиеро.
- На 18 юли 1936 г. испанските фашисти начело с генерал Франко организират метеж срещу Испанската република.
- На 19 юли 1936 г. започва Испанската гражданска война.
- На 20 юли 1936 г. при превземането на казармата в Таразанас е убит анархистът Франсиско Асказо.
- На 26 юли 1887 г. международният език Есперанто е представен публично.
- На 27 юли 1990 г. в гр. Байон, Франция умира Диню Петров Динев, последният редактор на в. „Работническа мисъл“.
- На 30 юли 1950 г. умира анархистът Асен Илиев Христов прекарал дълги години в болшевишките концлагери.
- На 31 юли 1906 г. избухва въстание на Кронцадските моряци.

era.a-bg.net

ЕВОЛЮЦИЯ, РЕВОЛЮЦИЯ, АНАРХИЯ – предаване за свободен живот

Екипът поднася „малки новини“ и представя света през очите на хората, които обичат свободата си и уважават нуждите на останалите. В предаването участват активисти от различни социално ориентирани организации на български младежи – студенти, анархисти, еколози, но тези, на които разчитаме, за да бъдем интересни и уникални, са слушателите. Всеки може да се свърже с екипа на предаването чрез скайп или чрез форума, а ние се стараем да не оставим неизразена позиция по време на живото предаване. Предаването се излъчва всеки четвъртък от 20:00 часа по местното радио на безвластниците. Когато няма живо предаване, на този адрес се въртят автоматични записи. Цялото съдържание на предаването излиза предварително на сайта, а ден-два след излъчването можете да чуete запис от него.

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Читател	10 лв
2. Благой Радев, Дупница	50 лв
3. Султана Боянова, София	40 лв
4. Тодор Иванов, София	40 лв
5. Георги Константинов, София	100 лв
6. Иван Дрънгов, висока могила	100 лв
7. Н. Александров, Мандра	10 лв
8. Желязко Р. Петков, Бяло поле	10 лв
9. Александър Наков, Перник	10 лв
10. Кольо Гърнев	60 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б ОБ Б АД, КЛОН ПЕРНИК
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения!
Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.anarchy.bg
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59
отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка **Свободна мисъл**

АБОНАМЕНТ 2012 СВОБОДНА МИСЪЛ

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв; за 6 месеца – 3,00 лв; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

